

ת"פ 41944/08/15 - מדינת ישראל נגד אוראל מנו

בתי משפט

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

ת"פ 41944-08-15

16 פברואר 2017

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

אוראל מנו

הכרעת דין

1. שלושה חברים יצאו לבילוי בפאב בירושלים במוצאי שבת. בדרכם חזרה הביתה, ברכבו של הנאשם, שבו נהג הנאשם, התרחשה תאונת דרכים, כאשר הרכב בו נסעו עלה על שטח הפרדה בנוי בסמוך לגן סאקר, חצה את המסלול הנגדי, הסתחרר ונעצר בסלע. במהלך התאונה "נזרק" מהרכב אחד החברים, תומר יצחק ז"ל, ולאחר זמן קצר הוא נפטר מפצעיו בבית החולים.

2. אין מחלוקת על כך שקרתה תאונה, בעקבותיה נפצע המנוח קשה, ונפטר זמן קצר לאחר מכן. אין גם מחלוקת על כך שהנאשם נהג ברכב בזמן התאונה.

המחלוקת העובדתית המרכזית בין הצדדים, נוגעת לגורם לתאונה - האם מדובר בתקלה במכונית, ובמקרה זה "פיצוץ" צמיג באחד הגלגלים, או שמא "הגורם האנושי" אחראי לתאונה.

לגבי הגורם האנושי, דהיינו הנאשם שנהג ברכב, חלוקים הצדדים בשאלת אופן הנהיגה של הנאשם, והאם היה שיכור בעת שנהג ברכב.

א. כתב האישום:

3. כאמור בכתב האישום, ביום 11.8.15 רכש הנאשם רכב פרטי מסוג יונדאי, ל"ז 91-238-51 (להלן: "הרכב").

בליל 16.8.15 בשעה 00:07, יצאו הנאשם, אור זמורה (להלן: "אור") ותומר יצחק ז"ל (להלן: "המנוח") (כולם יחד: "השלושה"), ברכב הנהוג בידי הנאשם, ממבשרת ציון למרכז העיר ירושלים.

השלושה שהו בפאב "ברלין", שם חלקו בקבוק אלכוהול מסוג וודקה, ובהמשך עברו לפאב "נדין", שם פגשו באורטל

אלבו (להלן: "אורטל"). המנוח הציע לאורטל כי הנאשם יסיע אותה לביתה במבשרת ציון.

עובר לאמור, במועד סמוך שאינו ידוע במדויק למאשימה, השתמש הנאשם בסם מסוכן מסוג קנביס.

בהמשך למתואר להלן, בשעה 04:00 לערך, נהג הנאשם ברכב מרחוב בן מנשה לכיוון מבשרת ציון (להלן: "הנסיעה"), כשהוא תחת השפעת אלכוהול וסמים. אור ישב במושב הנוסע שליד הנהג, ואורטל והמנוח ישבו במושב האחורי. במהלך הנסיעה, נהג הנאשם במהירות מופרזת ובפראות, תוך שהוא מאבד שליטה ברכב לפרקי זמן קצרים, ותוך שברכב מתנגנת מוזיקה בעוצמה גבוהה. במהלך הנסיעה, פנתה אורטל לנאשם וצעקה עליו שיפסיק את נהיגתו הפרועה, אולם הנאשם לא נענה לבקשתה והמשיך בנסיעה מהירה.

עת הגיע הרכב לרח' בן צבי, נהג הנאשם במהירות של 100 קמ"ש, במקום בו המהירות המותרת הינה 50 קמ"ש, ואף מוצבים תמרורי מהירות משני צדי הכביש. מרחק קצר מצומת הרחובות בן צבי-בצלאל, מקום בו הכביש בנתיב נסיעתו של הנאשם מתעקל, איבד הנאשם שליטה על הרכב, וזאת בשל מהירות הנסיעה המופרזת ובשל העובדה שנהג בהיותו שיכור, תחת השפעת אלכוהול וסמים. הנאשם סטה סטייה חדה ימינה, ומיד לאחר מכן סטייה חדה שמאלה, תוך שהרכב עולה על אי תנועה בנוי המפריד בין נתיבי הנסיעה, עוקר את גדר המתכת הממוקמת על אי התנועה ועובר לנתיב הנסיעה הנגדי. הרכב הסתחרר מספר פעמים, תוך שהוא עולה על המדרכה מימין לנתיב הנסיעה הנגדי. הרכב נעצר לאחר שפגע בסלע גדול הממוקם על המדרכה, בכניסה ל"גן סאקר".

כתוצאה מסחרור הרכב כאמור, נזרק המנוח מתוך הרכב והוטח בחוזקה במדרכה ובעמודי בטון הממוקמים על המדרכה, אשר תפקידם למנוע חניית כלי רכב על המדרכה. כתוצאה מכך, נפצע המנוח אנושות, וסבל משברים מרובים בפניו, ודימום נרחב. המנוח פונה לבית החולים הדסה עין כרם כשהוא מחוסר הכרה, ומבוצעות בו פעולות החייאה. בשעה 05:48 נפטר המנוח מפצעיו.

למקום התאונה הגיעו כוחות הצלה, משטרה וחוקרי תאונות דרכים. שוטר, בוחן התנועה, פנה לנאשם ושאל אותו אודות התאונה, והנאשם טען לפניו, בכזב, כי הגיע למקום במונית וכלל אינו מעורב בתאונה.

בנסיבות האמורות נהג הנאשם כשבדמו ריכוז אלכוהול לא פחות מ-112%mg, ובגופו 44.0 mg/ml של חומר THC אשר הינו תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בסם מסוכן מסוג קנביס. כן נהג הנאשם מבלי שהחזיק פוליסת ביטוח רכב בתוקף, כמשמעותה בפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל - 1970.

4. לאור אלה יוחסו לנאשם העבירות הבאות: הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; נהיגה במהירות מופרזת, לפי סעיף 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961; נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) בצירוף סעיף 64(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961; נהיגה בלא פוליסת ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל - 1970.

ב. תשובת הנאשם לאישום:

5. בתשובתו לאישום, אישר הנאשם כי בילה עם חבריו וכי כולם יחד שתו אלכוהול, וכן אישר כי תקופה מסוימת לפני האירוע השתמש בסם, אך הכחיש קשר בין שרידי הסם לבין דרך נהיגתו. כן טען הנאשם כי דגימות הדם והשתן, בנוגע לשרידי האלכוהול והסם, ניתנו שלא מדעת, וכן כי לא ברורה רמת הדיוק של בדיקת האלכוהול.

ביחס לתאונה, הנאשם אישר כי נהג במהירות של 90-100 קמ"ש, אך כפר בכך שהמוזיקה התנגנה ברכב בעוצמה.

הנאשם כפר בקשר הסיבתי שבין התנהגותו לבין מותו של המנוח. לדבריו, המנוח לא חגר חגורת בטיחות, בניגוד לשאר יושבי הרכב, ולא ברור כיצד נפתחה דלת הרכב והמנוח נזרק החוצה. לטענתו, אין לכך כל הסבר בחומר החקירה, ואין גם ראיות לקשר הכרחי בין תנועת הרכב לבין פתיחתה. לטענת הנאשם, המנוח נפלט מהרכב עוד לפני עצירתו, ומכאן שלא עצירת הרכב בסלע היא שהביאה למותו. הנאשם הדגיש כי לשאר יושבי הרכב נגרמו חבלות מינוריות בלבד.

ביחס להתנהגותו לאחר התאונה, אישר הנאשם כי אמר את הדברים לשוטר, אך הסביר כי הדברים נאמרו בשעת לחץ וטראומה, וכי דקות ספורות לאחר מכן, כבר מסר לשוטר שהוא זה שנהג ברכב. בנוסף, הנאשם לא עזב את זירת התאונה, בניגוד לשני הנוסעים האחרים, אלא ניגש אל המנוח, ניסה להנשים אותו וצעק לעזרה.

הנאשם הודה בעבירה של העדר פוליסת ביטוח, אך בשלב מאוחר יותר חזר בו מהודאתו בעניין זה.

ג. ראיות המאשימה:

6. מטעם המאשימה העידו אור ואורטל, מספר עדי ראייה, בוחן תאונות דרכים, מומחה ממכון התקנים ושוטרים נוספים שהיו מעורבים בחקירת האירוע.

חבריו של הנאשם

7. אור זמורה: אור הגיע לבית המשפט כדי למסור את עדותו לגבי התאונה, אך למעשה לא מסר כמעט דבר. לדבריו, מאז התאונה הוא בפוסט טראומה, מקבל טיפול ומשתמש בכדורים. כשהוא מדבר על התאונה, הוא נכנס לפאניקה.

אור מסר שסיים 12 שנות לימוד, ללא בגרות. לא התגייס לצבא. לא זכור לו מה עשה לפני התאונה. כיום הוא בן 25, רווק, מתגורר עם הוריו במוצא עלית. הוא זוכר שהיה במשטרה לאחר האירוע אך לא זוכר מה אמר. כיום לא זוכר בכלל את התאונה, רק זכור לו שבאותו ערב הוא שתה הרבה, ושברכב התנגנה מוזיקה גבוהה.

אור לא הסכים לענות על השאלות שהופנו אליו. הוא בכה, הניח את ראשו על הדוכן, ולא הגיב. לאור זאת הוגשה הודעתו במשטרה בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות.

בהודעתו במשטרה מיום 16.8.15 (ת/32) מסר אור שהוא, הנאשם והמנוח חברים טובים מכתה ז'. לפני מספר ימים הנאשם סיפר לו שקנה רכב. היום, במוצאי שבת, סמוך לחצות, נסעו הוא והמנוח עם הנאשם לבלות בירושלים. הם

הגיעו למרכז ירושלים וחנו ליד הפיצוציה 'רבע לשבע'. בשעה 01:00 בערך הגיעו לפאב שנקרא 'ברלין', והזמינו בקבוק וודקה 750 מ"ל שהגיע עם משקאות אנרגיה. ישבו שם עד השעה 03:30 בערך, ושתי יחד את כל הבקבוק. הוא עצמו שתה 4-5 כוסות וראה את הנאשם שותה כמה כוסות. בשעה 03:30 יצאו מפאב 'ברלין' והלכו לפאב 'נאדין', שם ביקש מאחד הבעלים כוס וודקה רד בול. הוא לא ראה את הנאשם שותה שם. הם היו בנאדין 15-20 דקות ויצאו לכיוון האוטו. בפאב הזה הייתה בחורה שהוא ראה פעם במבשרת, אך לא יודע את שמה. כשהלכו לרכב הוא אמר לתומר שלא ייתן לנאשם לנהוג כי הנאשם נראה לו שיכור, אבל המנוח רצה לשבת עם הבחורה מאחור ולכן הנאשם נהג, והוא התיישב ליד הנאשם. ברכב הם שמו שירים בווליום גבוה. "התחלנו לנסוע שאוראל נוהג בצורה מפחידה. גם שהוא לא שתי מפחיד לנסוע איתו. עכשיו הוא היה שתי, הוא היה שיכור, הוא נסע מהר מאד. הוא לא הצליח להשתלט על הרכב". הוא לא זוכר בדיוק את מסלול נסיעת הרכב כי היה בעצמו שיכור. הם שמעו ברכב שירים של שרית חדד בקול גבוה. כשהגיעו ליד גן סאקר הנאשם נסע מהר. יש בכביש מדרכה ש'נשברת' לתוך הכביש וזה הפתיע את הנאשם. הוא נסע ממש מהר והרכב נשבר בפנייה חדה. הרכב הסתחרר, הם עשו כמה סיבובים ופגעו בסלע גדול. זוכר שנשברו עליו זכוכיות. הרכב נעצר והוא והנאשם הסתכלו אחד על השני. פתח את החגורה ויצא החוצה. גם הנאשם יצא החוצה, הסתכל על גופה וצרח. הוא לא ידע מי הגופה, חשב שזה פועל שעבד בכביש, אז התחיל ללכת על המדרכה כי פחד מאד. ראה שמגיע אמבולנס ושמים לגופה צינור וראה שהיו שם הרבה אנשים. הנאשם הגיע אליו ואמר לו 'אל תדבר'. הנאשם לא איים עליו אבל הוא הבין שהנאשם לא רוצה שהוא יספר שהוא נהג. הוא לא מצא את עצמו אז התחיל ללכת לכיוון הבית שלו במוצא. לא היה לו כסף למונית אז הוא צעד ממקום התאונה עד לביתו. הגיע הביתה, התקלח, ובשעה 08:00 לערך התקשר אליו חבר וסיפר לו שהמנוח נהרג. נכנס ללחץ, התקשר לאמא שלו שהייתה בעבודה וסיפר לה. אז הוחלט שילך למשטרה.

לו עצמו היה רישיון נהיגה, אבל בגיל 19 היה לו סיפור עם הרכב ושללו לו את הרישיון. מאז לא הוציא רישיון חדש.

לפני כשנה ראה את הנאשם משתמש בסמים. אף פעם לא היה לו סכסוך עם הנאשם או עם המנוח, הם חברים טובים.

8. אורטל אלבז: העידה בבית המשפט ומסרה שהיא מתגוררת במבשרת ציון, היא מכירה את הנאשם ממבשרת, אבל אין ביניהם כל קשר. גם עם המנוח לא היה לה קשר.

באותו מוצאי-שבת היא סיימה לעבוד בשעה 22:30, חזרה הביתה ואז ידיד שלה בא לאסוף אותה והם נסעו לכיוון ירושלים, שם חיכו לחברות שלה והלכו לפאב בשם 'נאדין'. ישבו שם בערך עד 03:00. שתתה כוס אחת של וודקה רד בול. היא יודעת לשתות והכוסית הזו לא השפיעה עליה. היא גם לא הייתה עייפה.

כשרצתה ללכת ראתה בפאב את המנוח ואמרה לו 'שלום' והם דיברו. את אור היא לא מכירה בכלל ואת הנאשם כן הכירה. המנוח שאל אותה איך היא חוזרת הביתה והיא ענתה שבאוטובוס או במונית. המנוח הציע לה לחזור איתם ברכב של הנאשם והיא הסכימה. הלכה עם המנוח לכיוון הרכב, שחנה באזור כיכר החתולות. אור הלך לאכול משהו והיא, הנאשם והמנוח, דיברו. כשהלכו שוב לכיוון הרכב, שאלה את המנוח האם הנאשם יכול לנהוג כי היא הריחה ממנו ריח של אלכוהול ושמה לב שהוא קצת מדבר שטויות, אבל המנוח אמר לה שלא תדאג. היא לא יודעת כמה הנאשם והאחרים שתו בפאב, היא ראתה אותם רק בסוף הערב. הייתה על השולחן שלהם כוס אחת, לא יודעת של מי.

נכנסו לרכב, הנאשם נהג, אור ישב לידו, והיא והמנוח ישבו במושב האחורי כשהיא מאחורי הנאשם. התחילו לנסוע ושמו מוזיקה בווליום גבוה. ראתה שהנאשם נוהג מאד מהר וביקשה ממנו להאט אך הוא לא התייחס אליה, זוכרת שהוא סימן

לה עם היד סימן של 'תעזבי אותי'. המנוח אמר לה שהכול בסדר ושלא תדאג, וזה נתן לה ביטחון. היה שלב שהם היו בצומת, הגיעה משאית והנאשם לא שם לב וכמעט התנגש בה, היא מאד נבהלה וחגרה חגורת בטיחות. לא זוכרת אם שאר הנוסעים ברכב היו חגורים, חושבת שהם חגרו בתחילת הנסיעה, אבל היא לא חגרה כי גם המנוח לא חגר. זוכרת את זה כי המנוח חיבק אותה באמצע הנסיעה והיא הוציאה ממנה את היד שלו. היא מאמינה שאם המנוח היה חגור, הוא לא היה נהרג.

הנאשם המשיך לנסוע מהר, וכשפנה ימינה הוא איבד שליטה.

אורטל העידה בבכי שהיא זוכרת שהמנוח עף עליה, והיא עצמה עיניים ואמרה בלב 'שמע ישראל', הבינה שהם כבר לא על הכביש. לא ראתה מה קרה, ולא יודעת אם כשהמנוח עף עליה הוא תפס את הדלת כדי לא למעוך אותה. הרגישה שהנאשם סובב את ההגה ימינה והיא עצמה עיניים. הרגישה שהאוטו זז ימינה ושמאלה. הם נתקעו בגדר ואז היא כבר לא ראתה את המנוח. היא לא ראתה את הדלת נפתחת, ולא את היציאה של המנוח מרכב. פתאום הם נעצרו והיא ראתה שהמנוח לא ברכב ואמרה את זה. אור והנאשם ישר יצאו מהרכב והיא נשארה שם עוד כמה שניות, בשוק. היא לא יודעת אם אור הבין שהמנוח הוא זה שנפגע, היא אמרה להם שהוא לא באוטו והנאשם ממש רץ אליו. כשיצאה מהרכב עם התיק שלה, היא לא האמינה מה קרה, ראתה את המנוח די רחוק מהאוטו, שוכב על הגב. ראתה שהפלאפון שלה לא איתה אז חזרה לרכב דרך הדלת הימנית, כנראה מהמקום דרכו המנוח עף, לקחה את הפלאפון והלכה לכיוון המנוח. הייתה בהלם, לא הייתה בפוקוס בכלל. הזמינה אמבולנס וחיכתה שהוא יגיע. לא ראתה מה הנאשם עושה, אבל זוכרת שראתה אותו בלי חולצה וחושבת שהוא ניסה להנשים את המנוח. זוכרת שהנאשם היה בשוק, תפס את הראש ואמר 'מה עשיתי'.

כשהאמבולנס הגיע, היא הלכה לתחנת הדלק כדי לקנות מים, ואז ראתה שיורד לה דם. שם הזמינה מונית ונסעה הביתה. עזבה את המקום כי הייתה מבוהלת. כלל לא הבינה מה קרה. לא זוכרת שמישהו בזירה שאל אותה לאן היא הולכת ושהיא אמרה לו שהיא רק עכשיו הגיעה. זוכרת שכמה אנשים דיברו איתה, אבל לא ממש הבינה איפה היא נמצאת.

בבית סיפרה לאביה ולאחותה מה קרה. אביה לקח אותה לתחנת המשטרה.

כתוצאה מהתאונה היו לה סימנים מהחגורה ושטף דם, וגם היו לה סיוטים מאד קשים.

עדי ראייה

9. הוגשו מספר הודעות של עדים לאירוע:

(א) צליל יפרח - הודעה מיום 16.8.15 (ת/12): היום בשעה 03:50 לערך עמדה ליד הרכב שלה שחנה מול גן סאקר, עם הפנים לצומת. אז עבר אותה רכב שנסע לכיוון הצומת במהירות גבוהה מאד, והיא שמעה חריקת בלמים חזקה וראתה את הרכב עושה מספר סיבובים בנתיב שלו, ועולה על אי תנועה כשהוא מעיף את כל הגדרות. הרכב המשיך לנתיב הנגדי, בו לא נסעו רכבים, עשה שם סיבובים ויצאו ממנו גיצים. לא ראתה את העצירה של הרכב.

רצה לכיוון הרכב והתקשרה למד"א. ראתה מרחוק מישהו שוכב על המדרכה עם דם על הפנים. עצר שם נהג משאית, היא חזרה טיפה אחורה וכששבה והתקדמה למקום התאונה, ראתה מישהו בלי חולצה, שהיה מאד נסער, יושב ליד הבחור ששכב ומטפל בו. הייתה שם גם מישהי שנראתה מבולבלת, עם חולצה לבנה וחצאית טורקיז. שאלה אותה אם הכול בסדר והבחורה נעלמה. הבחור בלי החולצה "**התנהג בצורה הסטרית, רץ ממקום למקום**". לא ראתה אנשים יוצאים מהרכב. ראתה שהגיעה משטרה.

(ב) סימן טוב שלום - הודעה מיום 16.8.15 (ת/13): נהג משאית. בשעה 03:45 לערך נהג במשאית העירייה ברח' בן צבי לכיוון רח' הרצוג, כשראה רכב פרטי שחור שנוסע במסלול הנגדי סוטה שמאלה, עולה על אי תנועה בנוי, פוגע בגדר שעל אי התנועה, מסתחרר ונכנס למסלול שלו. הרכב המשיך להסתחרר, נכנס למסלול של רכב ביטחון, פגע בעמודים קטנים שהיו שם, ונעצר בתוך סלע.

מיד עצר, ומצד ימין ראה גופה על המדרכה. בחור יצא מהדלת הקדמית ימנית, ונערה יצא מהדלת האחורית ימנית. הבחור מהדלת הקדמית רץ לכיוון הגופה, וגם הוא רץ לשם ותוך כדי ריצה התקשר למשטרה. הבחור הגיע לגופה, צעק את השם שלו וצעק 'תצילו לי אותו אתם חייבים להציל אותו'. גם הבחורה התחילה לצעוק. הוא החזיק את הבחור שלא יתקרב לגופה, והריח ממנו ריח חריף של אלכוהול. בינתיים אנשים התחילו לטפל בגופה, והנערה חזרה לאוטו הפוגע, לקחה תיק לבן מהמושב האחורי. שאל אותה לאן היא הולכת והיא אמרה שעכשיו הגיעה, ונעלמה.

כשהגיעה המשטרה, הוא הצביע על הבחור שיצא מהרכב, כי הבחור כל הזמן טען שהנהג ברח.

לא מכיר אף אחד מהמעורבים, לא ראה הולכי רגל או רכבים שגרמו לרכב לאבד שליטה. תאורת הרחוב פעלה, הייתה ראות טובה.

(ג) סהר צאלח חפצדי - הודעה מיום 16.8.15 (ת/14): מתגורר בשדרות בן צבי. ביום האירוע היה ער, ובשעה 04:30 בערך שמע רעש של חריקת גלגלים. יצא למרפסת וראה רכב פוגע באבן הכניסה לגן סאקר. ראה שני אנשים יוצאים מהרכב בלי חולצות, חושב שאחד מהם יצא מדלת הנהג והשני מהדלת האחורית ימנית. הייתה בחורה שעמדה ליד הרכב, לא ראה אותה יוצאת כי התמקד במבט לכיוון גופה של אדם ששכבה על המדרכה. שמע רעש של מישהו "**שהתחרפן**", הבחור בלי החולצה צעק 'תומר תומר' כמה פעמים. הוא היה נשמע לו הזוי ודיבר הרבה שטויות. התקשר למד"א וירד למטה. הבחור צעק ואמר שהוא לא מאמין שזה קרה, ושלאוטו אין ביטוח. הבחור השני נעלם, וגם הבחורה לא ראה את הבחור עף מהרכב, הוא לא יודע אם הוא בכלל היה ברכב, היה נדמה לו שהבחור מת כי הוא לא הגיב ולא זז.

עדויות מומחים

10. העיד רס"ב אילן יוסף, בוחן תאונות דרכים (להלן: "**יוסף**"): :

(א) העד הגיש את דו"ח בוחן התנועה שהכין ביום האירוע (ת/28), ולוח תצלומים (ת/29) - לדבריו, במועד האירוע הייתה במקום ראות טובה, הכביש היה תקין ויבש ולא נמצא מפגע או חומר שיכול היה להביא את הרכב לאיבוד שליטה

או החלקה. מבדיקה שנערכה ברכב, נמצא שההגה והבלמים תקינים. נמצאו סימני דחיפה המעידים על תקינות הצמיגים עובר לאירוע. בוצע ניסוי נסיעה ברכב, והניסוי נמצא תקין. לפי חישוב, מהירות הרכב בעת התאונה לא פחתה מ-90.9 קמ"ש, כאשר המהירות המותרת במקום היא 50 קמ"ש. להערכת העד, התאונה התרחשה כאשר הרכב, אשר הגיע לעקומה, סטה שמאלה וחלקו השמאלי עלה על אי התנועה, הרכב עבר ימינה, שוב הסתחרר שמאלה, ועלה על אי התנועה תוך שהוא פוגע בגדר ועובר למסלול הנגדי. בשלב זה המנוח נפל מהרכב למדרכה. הרכב נעצר על המדרכה השמאלית כשהוא פוגע בסלע. לאחר כל הבדיקות שביצע הגיע יוסף למסקנה כי: "**הגורם לתאונה הינו מצד נהג 1 שנהג במהירות הגבוהה מהמותר במקום על פי תמרור**" (סעיף 14 לחוות הדעת).

כן הוגש מזכר העד מיום 18.8.15 (ת/30), ממנו עולה כי ביום זה הגיע למגרש גרר לבדיקת הרכב, והרכיב לרכב גלגלים. חגורות הבטיחות נבדקו ונמצאו תקינות. כאשר התניע את הרכב, נשמעה ממנו מוזיקה רועשת, בעוצמת קול של 32 מתוך 35 הקיים במכשיר. ההגה והבלמים נמצאו תקינים. בשני ניסויי נהיגה שנעשו, הרכב נסע היטב, לא סטה מהנתיב ונמצא תקין.

הוגשו צילומי הניסויים ובדיקת הרכב בזירת התאונה (ת/30א).

בהקשר זה הוגש מזכר שכתב רס"מ ד"ב סבאג ביום 18.8.15 (ת/31), לפיו הוא הגיע עם יוסף למגרש לצורך בדיקת הרכב, ותפקידו היה לצלם את מהלך הבדיקה. בשל תקלה במצלמה התחיל הצילום רק 29 שניות מתחילת הבדיקה. בהמשך, הוא נסע ברכב משטרתי אחרי יוסף, ותיעד את הבדיקות שערך יוסף ברכב (הצילום הוגש - ת/31א).

(ב) בעדותו בבית המשפט התייחס רס"ב יוסף לסרטונים המתעדים את התאונה, כפי שצולמו ממצלמות אבטחה שהיו במקום (ת/10-10/ת/10א, ת/11-11/ת/11א) (להלן: "**הסרטון**", "**הסרטונים**"), וכן למזכר שמילא לאחר צפייה בסרטונים (נ/5).

מסר שכאשר הגיע לזירת התאונה, הבחין ברכב עומד על המדרכה בכניסה לגן סאקר בכיוון נסיעה עמק המצלבה. לא חושב שהזיז את הרכב. הבחין בנוזק בדופן ימין של הרכב. בשלב זה הנאשם כבר ישב בניידת כשהחלון פתוח, וצעק. פנה אליו והריח ממנו אלכוהול. ניסה לתקשר עם הנאשם אך לא הצליח, הנאשם חזר על כך שהוא הגיע למקום במונית, ולא שיתף פעולה. באותו שלב, המנוח כבר לא היה במקום.

יוסף הסביר שלתאונת דרכים יכולים להיות שלושה גורמים: רכב, דרך ונהג.

תחילה בדק את הדרך -

כאשר בדק את הכביש, מצא כי היה תקין בזמן התאונה.

לאחר מכן בדק את זירת התאונה, ומצא על אי התנועה סימני עליה אותם מדד.

על הכביש מצא ארבעה סימני דחיפה, מארבעת הגלגלים, ומדד את אורכם. הסימנים מגיעים עד שטח הפרדה. הסביר כי סימני דחיפה נוצרים במצב בו הגלגלים מסתובבים, אך הרכב לא נע קדימה אלא הצידה. סימנים כאלה מופיעים על

הכביש בצורת קשת, וישנם חריצים המסמנים את המקום בו הגלגל 'קפץ' כשרצה לנסוע ישר אך תנועת הרכב דחפה אותו הצידה. סימני דחיפה נוצרים כאשר הגלגל מלא באוויר. מכך הסיק שעד לשטח ההפרדה, לשם מגיעים סימני הדחיפה, הגלגלים היו מלאים באוויר.

בהמשך, בצד השני של הכביש, מצא סימני חריצים, מה שמעיד על כך שלא היה אוויר בגלגלים. לכן הסיק שמהרגע בו עלה הרכב על שטח ההפרדה, ועד שהגיע לצד השני של הכביש - איבדו הגלגלים את האוויר. לא יודע מה הביא לכך ולכן שלח את הגלגלים לבדיקה. לאחר שהבדיקה יצאה תקינה, הסיק שהעלייה על שטח ההפרדה והפגיעה בגדר, הן שגרמו לקרע בגלגלים.

עוד הסביר יוסף, שמסימני הדחיפה הוא הסיק את מהירות הנסיעה של הנאשם, ומצא שהמהירות הייתה מינימום 90.9 קמ"ש. כאשר יש סימני בלימה ניתן לחשב את המהירות כתוצאה ממקדם החיכוך, אבל במקרה זה לא היו סימני בלימה. הסביר כי העובדה שהרכב לא התהפך, לא מובילה למסקנה שמהירות הנסיעה הייתה נמוכה. להיפך, ייתכן שדווקא בגלל המהירות הגבוהה, כאשר הרכב עלה על שפת המדרכה, הוא קצת 'המריא' על פני שטח ההפרדה וכך היה לו פחות מגע עם שטח ההפרדה והוא לא התהפך.

בהמשך, ערך ניסויים לבדיקת הדרך: לשם כך הרכיב ברכב שני גלגלים אחוריים חלופיים. נערך ניסוי בלימה: הוא נהג ברכב מבייני וולפסון עד רח' בן צבי, ובזמן הנסיעה לחץ על הבלמים בחוזקה עד שהרכב נעצר. הניסוי נערך פעמיים, פעם אחת נהג במהירות של כ-60 קמ"ש, ובפעם השנייה נהג 70 קמ"ש. מכאן הסיק שהרכב תקין. לא מצא בזירה סימני בלימה, וסימנים כאלה לא היו גם בזמן ניסוי הבלימה. הסביר כי סימני בלימה נוצרים כתוצאה מלחיצה על דוושת הבלם אשר נועלת את הגלגלים. נעילת הגלגל גורמת לכך שבנקודה מסוימת הגלגל נשאר במגע עם הכביש כל הזמן, ומכיוון שהרכב ממשיך בתנועה, נוצר שובל על הכביש שהם הסימנים. לדברי העד, מהממצאים בזירה הסיק שהרכב לא ביצע בלימה במהלך התאונה. ייתכן שקול החיכוך שהיה יצר רעש שנדמה לעדים כחריקת בלמים, וייתכן שרכבים אחרים בלמו. מאשר שבזמן הניסוי נשמע רעש של חריקה, זהו רעש שמגיע מאזור הבולם הימני. העניין לא נבדק כי הרכב עבר את הכביש בצורה תקינה. ייתכן שהבוכנה לא עובדת כראוי ומרעישה, וייתכן שהגלגל נפגע מבפנים.

כן נערך ניסוי נהיגה: נסע בדרך אותה עבר הרכב בזמן התאונה, כשברכב יושבים עוד 3 נוסעים. נהג במהירות של 60 קמ"ש, כדי לבדוק אם הרכב עובר את קטע הכביש הזה מבלי לאבד שליטה. וכך היה, הרכב לא סטה, נכנס לפיתול בנתיב הימני, ויצא בימני. הדבר מעיד על כך שהרכב תקין ולא הוא הגורם לתאונה. הסביר כי בדיקה כזו היא הבדיקה הטובה ביותר, כיוון שמדמים את המצב בו אירעה התאונה.

לאחר מכן, ומשמצא כי הדרך תקינה, פנה לבדוק את הרכב -

את הבדיקה הראשונית לרכב ביצע עוד בזירת התאונה, על אף שהיה חשוך. מיד ראה שהרכב עבר טראומה, והגלגלים האחוריים ללא לחץ אוויר. בהמשך לבדיקה זו הוא מילא במשרדו, עוד באותו יום, "הודעה על איסור שימוש ברכב", מסמך המיועד למשרד הרישוי, ולפיו בבדיקת הרכב נמצא כי הוא עלול לסכן את התנועה (נ/1). בהמשך, ביום 18.8.16, מילא את המסמך במחשב בטופס שכותרתו: "מערכת הורדות כלי רכב" (נ/2).

הוגש מסמך שמילא יוסף שכותרתו: "מברק דיווח על תאונה קטלנית בתחום מחוז ירושלים" (נ/3). הסביר כי זהו מסמך פנימי של המשטרה בו הוא נותן הסבר על התאונה. במקרה זה סימן את סוג התאונה כ-"החלקה", מאחר שזו

האפשרות הקרובה ביותר למה שאירע, לאחר שהרכב עבר נתיב והסתחרר. הסביר כי הכוונה היא לא להחלקה כמו בכביש רטוב, אלא לסחרור.

כן הוגשו מזכרים של יוסף, המתארים את פירוק הגלגלים שביצע ברכב (נ/4), ושני דו"חות של תפיסת הצמיגים כמוצגים (נ/6-נ/7).

בהמשך, העיד יוסף, הוא הגיע למגרש אליו גררו את הרכב לאחר התאונה, ובדק אותו.

ברכב נמצאו שני גלגלים אחוריים ללא לחץ אוויר, הוא פירק אותם ושלח למכון התקנים. מהעובדה שהגלגלים השאירו סימני דחיפה ולא חריצים, הוא הבין שהם תקינים, אך שלח אותם לבדיקה מעמיקה יותר.

בדק את חגורות הבטיחות וראה שהן לא משתחררות.

הניע את הרכב ונסע איתו קצת בתוך המגרש, כדי לבדוק האם ניתן לנסוע עם הרכב למקום התאונה. הרכב נסע טוב, היו צריכים לקשור את הדלת הימנית אחורית, שלא ניתן היה לנעול אותה.

לא בדק את תפוחי ההגה השמאליים, ולא את המשולש הקדמי שמאלי. גם לא לקח את הרכב למכון בדיקה. בנוסף, הוא לא בדק את הציריה ולא את המתלה השמאלי, כי נהג ברכב והרגיש שעל אף שהם ניזוקו, לא הם אלה שהשפיעו על הרכב. הסביר כי במהלך ניסויי הבלימה, הוא לחץ בחוזקה על דוושת הבלם. לו היה חסר נוזל במיכל הבלמים, הדוושה הייתה נופלת לרצפה, ובמקרה זה הדבר לא קרה.

הגלגלים האחוריים שנשלחו לבדיקה נמצאו תקינים. ככל הנראה הם נקרעו כתוצאה מהתאונה, מהפגיעה בגדר והעלייה על המדרכה. לא יודע מדוע רק שני הגלגלים האחוריים נקרעו, מאשר שהיה סביר למצוא גם את שני הגלגלים הקדמיים ללא לחץ אוויר. ייתכן שרק הגלגלים האחוריים נקרעו, מאחר שבמושב האחורי ישבו שני נוסעים ממש על הגלגלים.

11. לאור אלה, ולאחר ששלל שהתאונה נגרמה בשל הדרך ו/או הרכב, הגיע יוסף למסקנה שהגורם לתאונה הוא הגורם האנושי -

להערכתו, רכבו של הנאשם נסע מכיוון בנייני וולפסון לכיוון רח' בצלאל. בקטע דרך שבו ישנה מובלעת בכביש, הנאשם איבד שליטה, והרכב נזרק שמאלה. הנאשם תיקן ימינה כאשר היטה בחוזקה את ההגה ימינה והרכב הסתחרר, מה שהביא לכך שהגלגלים הסתובבו אבל הרכב זז הצידה, וכך נגרמו סימני דחיפה שמאלה. הרכב עלה על אי התנועה, פרץ את הגדר - על אף שלא רואים זאת בסרטון אלא רואים רק ניצוצות - וחצה את הנתיב הנגדי עד לכניסה לגן סאקר.

להערכת המומחה, הפגיעה של הרכב בגדר הייתה עם הדלת האחורית ימנית, שם ישב המנוח. ככל הנראה הדלת נפתחה וכך המנוח הועף מהדלת. אמנם, בתחילה חזית הרכב פגעה בגדר, דבר שהרס קצת את הגדר, ובשלב זה לוחית הרישוי של הרכב נפלה, אבל הרכב המשיך בנסיעה, עלה על הגדר והרס אותה לחלוטין, וכך נפגעה הדופן הימנית של הרכב. רוחב הפירצה כ-12.6 מ'. לא יכול להסביר מדוע רק הדלת האחורית ימנית נפתחה, ולא הימנית קדמית. ככל הנראה המנוח לא היה חגור, וכוח המשקל שלו פתח את הדלת. סביר להניח שאילו היה המנוח חגור, הוא לא היה נפלט

מרכב. חושב שהדלת לא נפתחה בשלב בו הרכב פרץ את הגדר, כי בשלב זה היה לחץ של הגדר על הדלת. רק לאחר שלחץ זה השתחרר, הלחץ של המנוח בצד השני של הדלת התגבר, והיא נפתחה. מסימני החורים שמצא על הדלת הימנית אחורית של הרכב, הסיק שהיא נפתחה כתוצאה מהפגיעה בגדר. גם בסרטון רואים שלכל אורך הדרך, כולל בסחרור, ועד הפגיעה בגדר - הדלת סגורה. לכן הסיק שפתיחת הדלת נגרמה כתוצאה מהתאונה. לא יכול לדעת אם מישהו מתוך הרכב פתח בטעות את הדלת, וגם לא ניתן לבדוק זאת. לא יכול לשלול אפשרות שבגלל הסחרור המנוח רצה לתפוס את הדלת וכך פתח אותה, אבל הסבירות נמוכה, מאחר שעל פי ניסיונו, נוסע שמפחד בזמן נסיעה, תופס את הידית שבמעלה הדלת, ולא את ידית הדלת, שמספקת אחיזה פחות טובה. הוא משער היכן המנוח נפל, לפי כתם הדם הגדול שנמצא על המדרכה. כתם הדם נמצא במרחק 4.5 מ' משפת המדרכה עליה עלה הרכב, ולשם הושלך המנוח מתוך הרכב. אין במקום זה עמודים, אך הוא צילם חתיכת גדר שנפלה, ועליה כתם דם. לא יודע מה היו הפציעות של המנוח, אך משער שהוא נפגע מהברזלים שנעקרו.

עוד הוסיף יוסף, כי בסרטון רואים שכאשר הרכב מתקרב לעקומה, אור הבלם לא נדלק, ומכך הסיק שכאשר הרכב ביצע את הסיבוב, הנאשם לא השתמש בבלמים. יוסף הסביר שבשניות בהן הרכב מסתחרר, הכוח הצנטריפוגלי פועל על הנהג, ולכן לא ייתכן שבשלב זה הוא בלם. בלתי אפשרי בשלב הזה להעביר את הרגל מדוושת הגז לדוושת הבלם. כך שבזמן הסחרור הנאשם לא יכול היה, גם אילו רצה, ללחוץ על דוושת הבלם. לדבריו, בסרטון רואים שני רכבים נוסעים לפני הנאשם, בולמים ומאיטים לפני העקומה, אך רכבו של הנאשם מגיע במהירות ולא בולם.

יוסף מסר שהוא מוכן לקבל את התזה, שאחרי שהרכב סטה שמאלה ונכנס בגדר, הוא הסתחרר לצד השני, ימינה, אך להערכתו אין לכך כל חשיבות ואין גם ממצאים המעידים על כיוון הסחרור. לא סביר שבזמן הסחרור הרכב פגע בעמודים, וגם לא רואים זאת בסרטון. הוא לא בדק את גובה העמוד ביחס לגובה הדלת, כי לא חושב שדלת הרכב פגעה בעמוד - מאחר שאין על העמוד סימנים, העמוד לא מכופף ואין העברת צבע.

בסוף האירוע, ממשיך יוסף, הרכב נעצר ליד סלע בכניסה לגן סאקר, אך לא פגע בסלע בעוצמה. מצא שפשוף בפינה הימנית של הרכב, ולהערכתו הוא נגרם מהסלע.

בנוסף העיד יוסף על חקירות הנאשם:

הוא חקר את הנאשם פעמיים. בחקירה הראשונה, מספר שעות לאחר התאונה ולאחר שניתן לנאשם זמן לשוחח עם עורך דין, הנאשם היה מאד נסער והריח מאלכוהול. הוא לא הסכים לענות על שאלות וקם כל הזמן. הנאשם ביקש לשוחח שוב עם עורך דין, וניתן לו.

מאשר שהנאשם היה במצב קשה, פיזית ונפשית, אך היה הכרחי לגבות ממנו גרסה ראשונית. מאשר שייתכן שהנאשם ביקש מהם לבדוק מה שלום המנוח.

רק בחקירה מיום 18.8.15 הנאשם שיתף פעולה.

לא נכח בבדיקת השתן שנערכה לנאשם.

12. אסף אלפסי: מהנדס מכונות, ראש ענף רכב וחלפים במעבדה למכאניקה והידרוליקה של מכון התקנים. בדק

את גלגלי הרכב האחוריים.

העיד כי החל משנת 2013 מקיים מכון התקנים בדיקות לכל הצמיגים שהיו מעורבים בתאונות קטלניות, במטרה לבדוק האם היה כשל בצמיג. 'כשל' משמעו כשל מהיצרן או כשל מכני אחר שנובע מתהליך הייצור של הצמיג.

הגיש שתי חוות דעת המתייחסות לגלגלים האחוריים של הרכב, מהן עולה שעל גבי כל אחד מהצמיגים שנבדקו נמצאו חתכים שנגרמו, ככל הנראה, כתוצאה מחבטה בגוף זר: אבן או שול הדרך. כן נמצאו סדקים באורכים ובעומקים שונים על גבי דפנות הצמיג, ממצא המוביל למסקנה שהצמיג היה מיועד לפסילה טרם התאונה (חוות הדעת בנוגע לצמיג האחורי ימני: ת/26, ת/26א; חוות הדעת בנוגע לצמיג אחורי שמאלי: ת/27, ת/27א).

אלפסי הסביר שקיבל לידי את הצמיגים, צילם אותם ובדק. לא ראה את פירוק הצמיגים מהרכב, אך קיבל לידי צמיגים מסומנים מהמשטרה, כולל סימונים מה הצמיג השמאלי ומה הימני. כך הוא עובד תמיד ועד עכשיו לא נתקל במקרה בו חשב שהמשטרה לא סימנה נכון את הצמיגים.

שיטת העבודה שלו היא קבלת צמיגים וטפסים של מכון התקנים, בדיקת הצמיג, ותוך כדי בדיקה הוא ממלא את חוות הדעת. בהמשך הוא רושם את הפרטים במחשב, ורק לפני שהוא חותם הוא פותח את תיק המשטרה. כך שלמעשה הוא בודק את תיק המשטרה רק לאחר שרשם את מסקנותיו. כך הוא עובד כדי לא לקבל קיבעון מחשבתי מאף גורם. הוא רוצה לעשות עבודתו באופן צלול, להסתכל על הצמיג ולהחליט האם היה בו כשל.

הוא לא ראה את זירת התאונה ורק קיבל את תיק המשטרה.

לדבריו, כאשר ציין בחוות הדעת שעל גבי הצמיגים לא נמצא סימון של תקינה אירופאית, הכוונה לכך שהצמיגים הללו לא עומדים בתנאי היבוא שקבע משרד התחבורה, אך אין לכך משמעות אופרטיבית לעניין תפקוד הצמיגים.

הסביר כי רמת התחזוקה של הצמיגים הייתה חריגה בכל קנה מידה, והצמיגים היו מיועדים לפסילה. על גבי הצמיגים מצא סימני התייבשות שיצרו סדקים עמוקים. כאשר סדק חוצה את עומק ה-2 מ"מ, הוא מיועד לפסילה שכן הוא עלול להתפוצץ בכל רגע. במקרה זה הצמיגים היו בעייתיים, אך עדיין לא נוצר בהם כשל. עם זאת, הדגיש כי ממצאים אלה משפיעים על ההתנהגות הדינאמית של הרכב מבחינת אחיזת כביש. כלומר - הסדקים היו עלולים לגרום לאבדן שליטה של הרכב, גם אם הרכב היה נוסע במהירות מותרת, אך לא ניתן לקבוע שכך קרה במקרה זה. מה שכן ניתן לקבוע, שלא נוצרו כשלים בצמיגים, על אף הסדקים שבהם, ולכן מסקנתו היא שלא הצמיגים הם שגרמו לתאונת הדרכים.

אלפסי מסר עוד שבצמיגים נמצאו זוויות היגוי לא תקינות, ובעיות נוספות כגון שחיקה. כל אלה יכולים להיות קשורים לתאונה, אך לא הם שהביאו לקריעת הגלגלים. להערכתו, הקרעים נוצרו ככל הנראה מחבטה בגוף זר, כגון אבן או שול הדרך, והם שגרמו ליציאת האוויר מהאופן. מאחר שבצמיג השמאלי אחורי ישנו קרע, סביר להניח, בוודאות כמעט מוחלטת, שהגלגל הזה נפגע ראשון משול הדרך והוא זה שספג את האימפקט הגדול ביותר. מאחר שהרכב עלה על אי התנועה, גם הצמיג השני קיבל מכה. הוא בטוח שאם היה בודק את שני הגלגלים הקדמיים, היה מוצא גם עליהם חבטות שנגרמו מגופים זרים. אישר כי במקרה בו צמיג אחורי אחד מתפוצץ, ישנה סכנה לאיבוד שליטה וסטייה מהנתיב, אך זה לא יקרה בהכרח, הרבה תלוי בנהג.

לא יודע לומר מה היה הגוף הזר שהביא לקרע בצמיג, וגם לא יודע להעריך את עוצמת הפגיעה, אך לפי הקרע יכול לומר שלא מדובר באבן חצץ קטנה. כמו כן יכול לומר שהגלגל לא התפוצץ כתוצאה מכשל, אלא כתוצאה מאימפקט,

וזאת על פי איפיון הקרע בצמיג - כאשר הפגיעה היא מהחוץ פנימה, נוצר על הצמיג קרע שונה ממקרה בו הפגיעה היא מבפנים החוצה. רואים זאת גם על החישוק. במקרה זה, גם הצמיג וגם החישוק קיבלו אותה מכה ולכן יש על שניהם סימנים, אם כי סימנים שונים בשל ההבדל בין גומי למתכת.

העד אישר שבכל אחד מהגלגלים יש קרע אחר, בגלגל השמאלי ישנו קרע ארוך בעוד שבימני ישנו משהו הדומה יותר לנקב. לדבריו הדבר מעיד על כך שהגלגל השמאלי פגש ראשון את התנועה, וקיבל את האימפקט הגדול יותר. אין ספק שהפגיעה נוצרה ברגע התאונה ולא לפני כן, כי לאחר פגיעה כזו הרכב עצר.

מסביר שעל גבי כל צמיג ישנו סימון של היצרן בצורת משולש. ברגע שהצמיג נשחק ומגיע לסימון, יש להחליף אותו. לא מסכים שמדובר תמיד ב- 2 מ'מ גובה. בכל אופן, במקרה זה לא הייתה בעיה בגובה הגומי, אלא בעומק הסדקים.

אישר כי במהלך הבדיקה נמצא מסמר בגלגל, אך טען כי המסמר לא חדר לתוך הצמיג אלא נשאר על הסוליה של הצמיג, ולא גרם לדליפת אוויר, מה גם שהממצאים הוכיחו שהצמיג נסע עם אוויר עד לרגע התאונה.

עוד הסביר שאם צמיג מקבל מכה מצטברת, דהיינו במשך כמה ימים מקבל בכל יום מכה קטנה, רואים זאת על הצמיג. במקרה זה הדבר לא קרה. כאן היה אימפקט, ומבחינתו ברור שזה הדבר שגרם לעצירת הרכב.

שוטרים שהיו מעורבים בחקירת האירוע

13. רפ"ק משה כהן: קצין הבוחנים של מחוז ש"י ירושלים. במסגרת תפקידו אחראי על כל עבודות הבוחן בזירות תאונה, ונותן ליווי צמוד של התיקים בתאונות קטלניות קשות.

ביום ראשון מוקדם בבוקר, קיבל דיווח על תאונה ויצא במהירות לזירה. כשהגיע למקום, הבין שפצוע פונה לבית החולים, חושב שכך נעשה כדי לקחת ממנו דגימת דם. לדבריו, באותו שלב לא ידעו מי נהג ברכב, ולקחו דם לבדיקת אלכוהול.

נסע לבית החולים, והגיע לשם בשעה 05:30. הנאשם הובא לבית החולים ללא חולצה, צועק ובוכה. שאל את הנאשם איפה החולצה, והנאשם ענה שהוא נתן את חולצתו לחובש, כדי לסייע לעצור את הדימום של פצוע קשה שבהמשך נפטר. העד שאל את הנאשם מה הקשר שלו לאירוע, והנאשם ענה שהוא לא קשור, ורק עבר במקרה במקום כשנסע במונית, וראה התקהלות. בשלב הזה הנאשם כבר היה חשוד, אך עדיין לא תוחקר. הוא לא שאל את הנאשם שאלות, וכל מה שהנאשם אמר היה מיוזמתו. הנאשם היה נסער, כל הזמן צעק את שם ההרוג ושאל מה איתו. הוא לא סיפר לנאשם שהמנוח נפטר, וכנראה שגם אף אחד אחר לא סיפר לו, הנאשם לא היה במצב שאפשר היה לומר לו. ביקש מהנאשם למסור דגימת דם לצורך בדיקת שכרות, והנאשם הסכים מיד וגם לא הכחיש ששתה אלכוהול. דגימה נלקחה, כאשר חיטוי מקום הדקירה נעשה באמצעות חומר הנקרא 'כלורידין', שהוא על בסיס מים וללא אלכוהול. מאחר שהגיע לבית החולים מהבית ולא מהמשרד, לא היה לו המסמך הסטנדרטי לבדיקת דם, ולכן הוא השתמש בדף רגיל עליו כתב את הפרטים הרלוונטיים לתיעוד הבדיקה, זה היה בשעה 05:45 (ת/33א). בהמשך העביר את הפרטים למסמך רשמי (ת/33ב). הוגשו מסמכים המעידים על שרשרת המוצג (ת/34-ת/36). בהמשך נלקחה בדיקת דם גם מהמנוח, מאחר שלא ידעו בוודאות מי הנהג.

מסמכים המתייחסים לתוצאות דגימת הדם, חתומים על ידי ד"ר אסתר שלמך מיום 19.8.15, הוגשו: ת/19-20.

בהמשך פגש את הנאשם במשרדו, לאחר שהנאשם עוכב לחקירה והגיע אליו לגביית עדות. גם בשלב זה הנאשם היה נסער, הוא צעק ואי אפשר היה לגבות ממנו עדות. הנאשם ביקש לפגוש עורך דין, והזמינו לו עורך דין מהסניגוריה הציבורית, שישב איתו זמן לא קצר. לאחר מכן גבו מהנאשם את העדות הראשונה, שהייתה מאד מבולבלת, נסערת ומלווה בצעקות. הנאשם צעק כל הזמן את שמו של המנוח. לא זוכר מתי הם הודיעו לנאשם שהמנוח נפטר ולא זוכר אם הוא זה שסיפר על כך לנאשם. חושב שברגע שהנאשם נחקר בפעם הראשונה, ושמע שהוא חשוד בהריגת אדם, הוא כבר ידע שהמנוח נפטר. לא הוא גבה את הודעתו הראשונה של הנאשם, אבל התרשם שבשלב זה הנאשם כבר ידע על המנוח, ובכל מקרה הנאשם נפגש עם עורך דין לפני החקירה ובוודאי שמע זאת מעורך הדין, אם לא ידע קודם. אין להם הליך מקובל במקרים כאלה, איך לבשר לנחקר בצורה מסודרת על מותו של אדם בתאונה. לא יודע אם הנאשם ישן לפני החקירה הראשונה, בדרך כלל לא נהוג לתת לנחקר לישון לפני החקירה. ואם עורך הדין היה חושב שהנאשם עייף ולא יכול להיחקר, בוודאי היה מעלה את הנושא.

למחרת בבוקר, 17.8.15, התקשר אליו עורך הדין של הנאשם וביקש להיפגש איתו שוב. מאחר שהנאשם המשיך בהתנהגותו, צעק וקילל, הוא ביקש שמישהו יהיה נוכח בזמן הפגישה עם עורך הדין, וכך נעשה. לאחר כ-45 דקות של שיחה עם עורך הדין, הם התחילו בחקירה. מצבו של הנאשם היה הרבה יותר טוב: הוא היה יותר רגוע, הפסיק לצעוק וענה לעניין.

באותו יום התבצעו שלושה ניסויים ברכב, שמטרתם לבדוק את תקינות הרכב תוך כדי נסיעה. בין השאר נערך ניסוי בלימה, שהוא צילם אותו. מטרת הניסוי הייתה לבדוק האם הרכב, במצבו לפני התאונה, מסוגל לעבור את מסלול הנסיעה במהירות המותרת, או אף במהירות גבוהה, מבלי שהרכב יסטה. הניסויים בוצעו באופן דומה מאד לתנאים בזמן התאונה מבחינת כמות הנוסעים ברכב ומהירות הנסיעה, נסעו גם במהירות של 60 קמ"ש, וגם במהירות של 80 קמ"ש. להערכתו מדובר במהירות מספקת כדי להגיע לתוצאות, ואין צורך לנסוע במהירות של 100 קמ"ש, כפי שנסע הנאשם. תוצאות הניסוי הראו שהרכב עבר במקום בלי כל בעיה, גם כשנסע במהירות גבוהה מהמותר. צמיגי הרכב נקרעו במהלך התאונה, ולכן התקינו צמיגים דומים, משומשים ובאותו גודל. הוא לא פירק בעצמו את הצמיגים, אבל ווידא לפני תחילת הניסוי שהצמיגים תואמים. אילן יוסף הוא זה שהחליף את הצמיגים והביא את הרכב מהמגרש בתלפיות לזירת התאונה. הוא לא יודע למה דלת הרכב נפתחה במהלך התאונה. הרכב לא נבדק במוסך, שכן הבדיקה באמצעות ניסוי היא בדיקה טובה יותר.

העד ציין כי הוא יכול לומר בביטחון מלא שהם עשו את כל הבדיקות הנדרשות כדי לשלול את האפשרות שהרכב סטה והסתחרר שלא כתוצאה מהתנהגות הנאשם.

14. רס"ל רמי סימן טוב: בלש באגף התנועה. התבקש לבצע בדיקת שתן לנאשם לאיתור סמים. הבדיקה התבצעה במשרדי אגף התנועה, בבניין כלל, בשעה 07:20. הוא ביקש מהנאשם לתת לו דגימה והסביר לו את משמעות הסירוב. התנהגותו של הנאשם 'לא הייתה קשורה למציאות'. הנאשם צעק: 'איפה אמא שלי, איפה אבא שלי', היה חצי רדום, קצת מעורפל. הבדיקה נערכה למרות מצבו של הנאשם, מאחר שלאחר פרק זמן מסוים, השפעת האלכוהול יורדת ואין ערך לבדיקה.

הלך עם הנאשם לשירותים לביצוע בדיקת שתן. לא זוכר שהיה צריך להוביל את הנאשם יד ביד. רק הוא נכנס עם

הנאשם לתוך תא השירותים, נתן לו שקית אטומה שבה כוסית שתן. בשל מצבו, הנאשם לא הצליח לפתוח את השקית והוא פתח אותה. הוא שם לנאשם את הכוסית מתחת לאיבר המין, והנאשם נתן שתן. לא זוכר אם ראה את הנאשם פותח לבד את המכנסיים, אבל ככל הנראה כך היה. לגבי הבנת הנאשם את עניין בדיקת השתן, העיד כי מבחינתו, הנאשם נתן שתן בכוס מתוך הבנה שהוא נותן דגימה לבדיקה. הנאשם לא חתם על הבדיקה כי לא היה מסוגל לחתום, אך אין זה אומר שלא הבין מה קורה.

לאחר מכן הוא אטם את כוסית השתן, שם עליה מדבקה עם פרטי הנאשם, והניח את הכוס בתוך שקית מוצגים.

הכוס הזו נותנת אינדיקציה ראשונית, ובמקרה זה הראו התוצאות שלנאשם יש בשתן שרידי סם מסוג קנביס.

מיד לאחר הבדיקה מילא מזכר בעניין (ת/38), ולאחר כ-10 דקות מילא מזכר נוסף (ת/39).

מסמך המתייחס לתוצאות בדיקת השתן, חתום על ידי ד"ר אסתר שלמך מיום 16.8.15, וכן דו"ח תוצאות מעבדה, הוגשו ת/17-18.

15. רס"ר עמית שמעוני: בוחן תנועה.

ביום ראשון בבוקר פגש בנאשם במשרדו של רפ"ק כהן, והתבקש לעזור בלקיחת דגימת שתן. הוא ביצע את צילום הווידאו והסטילס של הבדיקה.

כשהגיע למשרד, הריח מהנאשם ריח חזק של אלכוהול. ההתנהגות של הנאשם לא הייתה נורמטיבית: הוא צרח עליהם, קם פתאום וקפץ, מלמל לעצמו מילים, התייפח, צעק 'אבא אמא'.

הוא הלך עם הנאשם ועם שוטר וצילם את הדרך לשירותים (ת/41-ת/41א). לא צילם בתוך התא את הבדיקה, בגלל פרטיות, רק זוכר שהוא בדק את התא לוודא שאין שם אף אחד. הצילום התחדש כשהמבחנה ובה השתן, מראה תוצאה. על המבחנה יש פסים בצבעים שונים שמראים את התוצאה, והוא התבקש לתעד את התוצאה (ת/37, ת/42).

16. על שרשרת העברת דגימות הדם והשתן הוגשו המזכרים ת/4-ת/8.

17. הוגש דו"ח פעולה של רס"ב אייל יוספי מיום 16.8.15 בשעה 07:00 (ת/40).

מהדו"ח עולה שכאשר הגיע למשרד, נמסר לו שהייתה תאונה קטלנית. הוא ראה בחור צעיר ללא חולצה צועק בקולי קולות, ונתן לו חולצה ללבוש. נדף מהבחור ריח של אלכוהול, עיניו היו אדומות והתנהגותו הייתה כשל מי שנתון תחת השפעה של חומרים. התקשר לסניגוריה הציבורית וזימן סניגור לפני גביית עדות. הגיע עו"ד חלאילה שניסה לתקשר עם הנאשם, ללא הצלחה. הנאשם צעק בקולי קולות ולא רצה לשוחח עם הסניגור. הסניגור התעכב אצלם זמן רב, עד שהסתיימה גביית עדות מאביו של הנאשם.

ראיות נוספות

18. הוגשו שני סרטונים ממצלמות רחוב, אשר תיעדו את התאונה, וכן שני מזכרים המתעדים את שרשרת העברת המוצגים (ת/10-10א, ת/11-11א).

19. משה מנו, אביו של הנאשם, העיד במשטרה ביום 16.8.15:

מסר שלפני יומיים נסע, עם הנאשם, לחבר שלו כדי לראות רכב מסוג יונדאי אקסנט, כדי לקנות אותו לנאשם. הנאשם עשה סיבוב עם הרכב ואמר שהוא מתאים לו. סיכם עם החבר, בחור בשם אבנר שהוא בעל הרכב, שהם לוקחים את הרכב לירושלים, ואם הוא יתאים להם הם יקנו אותו. נסעו לירושלים כשהנאשם נוהג והוא יושב לידו. הזהיר את הנאשם שלא לנהוג ברכב עד שיעשה ביטוח. מאז הרכב היה בבית. הנאשם אמר לו שהוא הולך לעשות ביטוח וגם הראה לו כסף. ביום חמישי בלילה יצא לטבריה עם אשתו והילדים האחרים, והם חזרו רק היום בשעה 02:00. הנאשם לא היה בבית. לא שם לב אם הרכב היה בחניה.

20. בכל הנוגע למנוח הוגשו המסמכים הבאים:

דו"ח רפואי של מד"א מיום 16.8.15 בשעה 03:57 - ת/24; דו"ח תוצאות דגימת הדם שנעשתה למנוח, מיום 18.8.15, בה נתגלה בדמו אלכוהול בריכוז של 120% mg - ת/21; דיסק תמונות של דגימת הדם - ת/21א; דו"ח תוצאות מעבדה מיום 19.8.15 - ת/22; גיליון שחרור ממיון בו נקבעה שעת המוות - ת/23; ועוד.

ד. ראיות הגנה:

21. הנאשם מסר את גרסתו, הן במשטרה והן בבית המשפט. בנוסף, העיד להגנתו בוחן תנועה, אשר הגיש חוות דעת בנוגע לאופן התרחשות התאונה.

גרסת הנאשם

22. הנאשם נחקר במשטרה שלוש פעמים:

(א) בהודעה הראשונה, מיום 16.8.15 (ת/1), ביקש הנאשם לדבר עם עורך דין. לדבריו הוא לא יודע מה עשה במקום התאונה, או מה עשה בלילה שלפני התאונה. אישר כי הרכב שלו. שומר על זכות השתיקה, לא מעוניין לשתף פעולה. לא מוכן לחתום על כלום. כואב לו הראש והוא בטראומה (הוגשו דיסק החקירה - ת/1א, ותמלול - ת/1ב).

(ב) למחרת, 17.8.15, נחקר הנאשם פעם נוספת (ת/2):

עמוד 15

הנאשם מסר שכמה שעות אחרי צאת השבת, הוא "ירד לעיר" עם שני חברים: תומר - המנוח, ואור. נסעו ברכב שלו, יונדאי אקסנט שקנה לפני חודש מחבר של אביו. מהיום שקנה את הרכב שמע רעש בברקסים, משהו מוזר שהוא לא מבין בו. הברקסים עבדו, ולכן הוא לא ניגש למוסך, אבל שמע קצת רעש.

הגיעו בסביבות השעה 01:00 וישבו במועדון, לא זוכר את שמו, הוא לא שתה ורק טעם כמה "שלוקים" של וודקה עם רד בול. מאשר שקנה, יחד עם המנוח ואור, בקבוק וודקה פינלנדיה של 750 מ"ל, אבל רק טעם כמה "שלוקים", גם כי לא היה לו כסף לשלם על הבקבוק וגם כי נהג.

בשעה 04:00 לערך, יצאו מהמועדון ועצרו בעוד מקום שאינו יודע את שמו, ואחר כך התחילו לנסוע הביתה, כשהוא נוהג ברכב. הייתה איתם בחורה שגרה במבשרת, שביקשה לחזור איתם הביתה. לא זוכר את סדר הישיבה באוטו. הנסיעה הייתה שקטה, התנגן דיסק של שרית חדד. אין לו מערכת שמע באוטו, כך שהמוסיקה לא יכולה להיות מאד חזקה. לדברי הנאשם, הנוסעת ברכב לא אמרה לו להאט, והוא הרגיש כשיר לנהיגה.

באמצע הנסיעה, כשהיה בנתיב הימני, בנסיעה במהירות 100 קמ"ש בערך, "פתאום האוטו התחיל להסתובב כמה סיבובים". הכול קרה מאד מהר. הרכב הסתובב ארבעה סיבובים ונתקע בסלע. לדברי הנאשם הוא לא יודע איך הרכב הסתובב, רוצה שיבדקו את האוטו אם יש בו בעיה. אולי היה שמן על הכביש. לא עשה שום תנועה חדה שגרמה לרכב להסתובב, גם לא נסע במהירות מופרזת. לא ידע שהמהירות המותרת היא 50 קמ"ש, לא ראה שלט.

הנאשם מסר כי יצא ממושב הנהג וראה התקהלות של אנשים. הלך עוד כמה צעדים וראה את המנוח. נכנס לטראומה, התחיל לצרוח ולהנשים אותו, צרח שיעזרו לתומר. שאלו אותו אם הוא היה באוטו, ומהלחץ אמר שעכשיו ירד ממונית, אבל אחר כך סיפר לשוטר שבאמת היה באוטו.

הנאשם טען כי לא נהג תחת השפעת סמים, לפעמים הוא יושב עם חברים ולוקח כמה "שכטות" מסיגריה, אבל הפעם האחרונה הייתה לפני שלושה שבועות. נזכר שביום חמישי לפני האירוע לקח כמה שכטות של גראס.

אין לו סכסוך עם אור. אין לו קשר לבחורה שהייתה איתם. מכחיש שאמר לאור אחרי התאונה שלא ידבר על מה שקרה. אחרי התאונה לא דיבר עם אף אחד, רק צרח 'כמו מטורף'.

כך היה גם בחקירה הראשונה, לא ידע מה לעשות ופחד שחבר טוב שלו נהרג כשהוא נהג. לא הצליח לתקשר עם ההורים שלו, אז בטח לא עם עורכי דין ושוטרים.

הוא לא מצליח להבין איך איבד חבר ואיך ימשיך ככה בחיים.

(הוגש דיסקים של החקירה - ת/א+ב; ותמלול - ת/ג).

(ג) ביום 18.8.15 נחקר הנאשם בשלישית (ת/3):

הנאשם חזר על כך ששתה רק כמה לגימות והרגיש כשיר לנהיגה. הוא מכיר את ההרגשה אחרי שתייה ולא נוהג במצב כזה. בערב התאונה לא עישן קנביס, אלא רק ביום חמישי שלפני כן.

לדברי הנאשם, הכביש היה ישר, ללא עקומות. הוא נסע ישר, לא נתקע בשום דבר. לא ברור לו איך האוטו הסתובב, ולכן רוצה שיבדקו שלא היה שמן על הכביש או משהו מחליק אחר, חושב שהמנוח היה חגור, כמו כולם.

מיד אחרי התאונה, כששאלו אותו אם הוא היה ברכב, נלחץ הנאשם וענה שלא, אבל בהמשך, ועדיין במקום התאונה, הודה לפני שוטר שהוא זה שנהג.

(הוגש דיסקים של החקירה - ת/א+ב, ותמלול - ת/ג3).

23. בבית המשפט העיד הנאשם כי הוא בן 23, סיים 12 שנות לימוד, ללא בגרות, ושירת בצבא כנהג. לאחר השחרור למד כחודש בישיבה, ואז אירע האירוע. סובל מבעיות קשב וריכוז ובתקופת הלימודים טופל בריטלין.

את המנוח הוא מכיר מילדות. הם היו שכנים וחברים מגיל קטן, המנוח הוא האדם הטוב ביותר שהכיר. אור לא התגורר לידם אבל גם הוא חבר ילדות.

האירוע התרחש במוצאי שבת. הוא ישב עם אור והמנוח באוטו שלו במבשרת, הם לא ידעו מה לעשות. לבסוף החליטו לנסוע למרכז ירושלים ולשבת שם. לא היה לו כסף לבלות, אבל הוא בא איתם בגלל שהאוטו היה שלו. מדובר ברכב שאבא שלו נתן לו לניסיון, וסוכם עם בעל הרכב שאם הרכב ימצא חן בעיניהם, הם יקנו אותו. הרכב היה אצלו פחות מחודש, ובתקופה הזו נסע איתו רק בתוך מבשרת. מצב הרכב היה בסדר יחסית, היו רק קצת רעשים שהוא לא ידע ממה הם. הוא לא יצר קשר עם המוכר בעניין זה, גם לא אמר לאבא שלו כי לא הספיק. בפעמים שנסע עם הרכב בתוך השכונה, לא קרה שהרכב סטה. ידע שהוא צריך לעשות לרכב ביטוח חובה, אבל לא הספיק לעשות כלום. חושב שהרכב היה אצלו רק חמישה ימים, מתוכם יומיים היו שבת והוא לא נוהג בשבת, כך שלמעשה היו רק יומיים בהם נסע בשכונה. הוא לא עשה ביטוח לרכב, כי לא ידע אם הרכב יישאר אצלו או שיחזיר אותו, ומאחר שלא הספיק.

לדברי הנאשם, הם יצאו ממבשרת בסביבות השעה 00:40, והגיעו לירושלים בערך ב-00:01. לא בדיוק ידעו לאן הם הולכים, אמרו שיחנו ויגיעו לאנשהו. הגיע לפאב וישבו שם. המנוח ואור קנו בקבוק וודקה, לו לא היה כסף. הוא רק לקח כמה לגימות, שתי פחות מכוס. ישבו שם כשעתיים-שלוש, וכשסיימו התחילו ללכת לכיוון הרכב, ואז אחד מהחברים נכנס לעוד פאב כי היה צריך לשירותים, והוא נכנס אחריו. שם ראו את אורטל ששאלה אותם אם היא יכולה להצטרף אליהם חזרה הביתה. הוא הסכים למרות שאין לו קשר לאורטל.

הם יצאו מהפאב והלכו לכיוון כיכר החתולות. אור הלך לקנות אוכל וכשחזר הם הגיעו לאוטו. לא היה דיבור לגבי מי ינהג, כי הוא היה הכי 'שפוי'. הרגיש בסדר גמור, יציב ולא מסוחרר. בעבר שתי כוס או שתיים אבל מעולם לא היה שיכור, מטבעו הוא לא יכול לשתות הרבה, הגוף שלו לא מכיל אלכוהול. יכול להיות שגם משלוק אחד היה לו ריח של אלכוהול. הוא לא יודע כמה אור והמנוח שתו.

לדברי הנאשם, הוא נהג, אור ישב לידו, והמנוח ואורטל ישבו מאחור. חושב שכולם היו חגורים, לא בדק אבל כך משער, לא שאל אותם אם הם חגרו כי כולם יודעים שצריך לחגור. הוא לא יודע אם בהמשך מישהו הוריד את החגורה, הוא לא יודא את זה. הוא עצמו רגיל לחגור ומשער שאם הוא, אור ואורטל היו חגורים, אז כך גם המנוח. יודע שאור ואורטל היו חגורים כי הם לא נפגעו בתאונה.

המוזיקה ברכב לא הייתה גבוהה כי זו מכונית ישנה, אין לה מערכת הגברה אלא רק רמקול בדלת, כך שגם אם מגבירים את המוזיקה עד הסוף, לא מדובר ברעש גדול. לא יודע למה אורטל אומרת שהמוזיקה הייתה גבוהה. מאמין שגם היא בטראומה, הוא לא יודע איזה האשמות "השליכו" עליה בחקירה. וטבעי שאדם בטראומה, שגם ברח ממקום התאונה, ישליך את האחריות על מישהו אחר.

הם נסעו לכיוון מבשרת. הוא לא יודע באיזו מהירות נסע, זו הפעם הראשונה שהוא נוהג בכביש הזה וזה הרכב הראשון בו נהג מחוץ לצבא, וגם בו נהג פחות משבוע. הוא לא מכיר את הכבישים של ירושלים, ולא הסתכל על תמרורי מהירות או על מד המהירות של הרכב. גם לא זוכר עכשיו מה המהירות המותרת בתוך העיר. לא יכול להיות שכמעט התנגש במשאית, היה שם לב אם היה קורה דבר כזה. בוודאות זה לא קרה. אורטל גם לא צעקה לו כלום ובכלל לא פנתה אליו, לא היה ביניהם כל דו-שיח.

זוכר שנהג כשמסמאלו גן סאקר, הוא נסע ישר ואז הייתה פנייה ימינה והוא היה בירידה. אחרי הירידה היה פיתול שמאלה ואז ימינה. ראה את הפיתול רק כשנכנס אליו. היו שם מדרכה או בניין, "כאילו, משהו שברחתי ממנו" (עמ' 232), הוא ברח שמאלה, נכנס לפיתול ימינה וכשהפיתול נגמר והוא המשיך ישר, הוא ראה מולו את הרמזור. אבל למרות שניסה לנסוע ישר, האוטו פתאום שינה זווית וחתך שמאלה. לא מדובר על הטיה שמאלה, אלא ממש על סיבוב. לא יודע מה קרה שם, גם הוא רוצה להבין את זה. התאונה התחילה כשהיה בכביש ישר.

לא יודע מה הייתה מהירות הנסיעה שלו בשלב הזה, לא חושב שזה היה 100 קמ"ש כי לא חושב שאחרי פיתול כזה ניתן להגיע למהירות כה גדולה, גם לא הנהג המקצועי ביותר. אם אמר במשטרה שזו המהירות בה נהג, זה היה בגלל שרצה שיעזבו אותו בשקט.

לדברי הנאשם, הרכב הסתובב שמאלה, הפיל את הגדר והמשיך לעשות עוד כארבעה סיבובים שלמים. אז המשיך הרכב לכיוון הצד השני של הכביש, ונעצר על סלע בגן סאקר. מיד כשהרכב נעצר הוא יצא ממנו וראה את אור ואורטל. הלך אחורה, לכיוון ממנו באו, וראה התקהלות. כשהגיע לשם ראה את המנוח שוכב על הגב על הקרקע. ניסה פעמיים להנשים את המנוח, וכשלא הצליח צעק לאנשים שיעזרו, שיצילו את המנוח. לאחר כמה שניות הגיע אמבולנס והחובש צעק שהוא צריך חולצה. הוא הוריד את החולצה נתן אותה לחובש, ואז לקחו את המנוח. זוכר שצעק את השם של המנוח, צעק לבורא עולם שיציל אותו, לא ידע מה לעשות.

אור בא אליו ואמר לו שקרה משהו רציני ושיברח, והוא ענה לו שזה לא בא בחשבון. היה מבוהל אבל אמר לאור שהוא נשאר במקום. מכחיש שאמר לאור לא לדבר על זה. הוא לא כועס על אור שאמר לו כך, שניהם היו בטראומה וראו את החבר שלהם על הרצפה, פשוט כל אחד הגיב אחרת. הוא לא יודע למה אור אמר במשטרה שהוא ביקש ממנו לא לדבר על האירוע, וגם לא יודע למה אור אמר שהוא שתי כמה כוסות מהבקבוק, אולי אור פחד שהחוקרים יאשימו אותו באירוע ורק רצה ללכת הביתה ולסיים את העניין. כנראה אור היה שיכור בעצמו בזמן החקירה, וכולם היו נראים לו שיכורים מסביב.

אחרי שלקחו את המנוח באמבולנס, הגיע אליו נהג משאית, ואחרי זה אנשים נוספים, וכולם שאלו אותו אם הוא הנהג. כולם דיברו אליו בתקיפות והוא היה מבוהל. נלחץ מההתקהלות של האנשים ופחד ממה שיעשו לו אם ישמעו שהוא הנהג, אז אמר להם שהגיע למקום במונית. אבל הוא לא ניסה לברוח, ולשוטר שהיה במקום והביא לו מים, הוא אמר שהוא הנהג. חושב שהבהלה הזו מהאנשים, היא זו שגרמה לאור ולאורטל לברוח. גם בחקירה מיד אמר שהוא הנהג. לא רצה לברוח או להתחמק, פשוט פחד.

זוכר שלקחו אותו לבית חולים. חשב שהם מטפלים בו בגלל תאונת הדרכים ושרוצים לבדוק אותו. לא זוכר שלקחו לו דם.

מאשר שכאשר היה במשטרה התקשר לאבא שלו ואמר לו שהוא מרגיש מצוין ורק צריך לישון קצת. לא אמר לאבא שלו שהוא בטראומה כי העדיף 'להסתדר עם זה לבד'. גם כשאמר לאמא שלו שהוא בסדר, זה כי רצה להרגיע אותה.

לא זוכר את החקירה הראשונה וגם לא זוכר שלקחו ממנו בדיקת שתן. הגיע אליו עורך דין אבל הוא לא הצליח לדבר איתו. ענה לחוקר על מה ששאל, אבל לא הבין מה הוא עושה שם. היה בטראומה ואף אחד לא טיפל בו. אמרו לו שהוא רצח את החבר שלו, גררו אותו ממקום למקום והפשיטו אותו באיזה חדר כדי לעשות עליו חיפוש. זוכר קטעים, לא הכול במדויק. היה במצב נפשי לא טוב, וכך גם בחקירה השנייה. חושב ששמע על מותו של המנוח רק אחרי כמה שעות.

מאז האירוע הוא מקבל טיפול נגד דיכאון וחרדות, וגם מטופל בכדורי שינה. קשה לו להתמודד עם המקרה. אם הוא לא לוקח כדורים הוא לא נרדם, וגם כשהוא ישן יש לו סיוטים. לפני כן לא קיבל כדורים. הוא מרגיש שהחיים נעצרו, קשה לו מאד לשמוח. מבקש סליחה ממשפחתו של המנוח, מקווה שבעתיד יצליח לכפר על כך ולהשלים עם המשפחה.

ביום חמישי לפני התאונה עישן סמים, ואולי גם כמה ימים לפני כן, אבל ביום התאונה לא עישן כלום.

בהמשך החקירה הודה הנאשם שאמר לאור אחרי התאונה: "אל תדבר", והסביר כי התכוון לכך שכאשר אור אמר לו לברוח, הוא ענה לו: 'אל תדבר על כך יותר, אני לא בורח לשום מקום'. ועובדה שהוא לא ברח. מאשר שבתחילה הכחיש שאמר לאור את הדברים, אבל עכשיו רוצה לתקן ולהסביר למה אמר את שאמר.

24. יצחק עמיאל - בוחן תנועה (להלן: "עמיאל").

העד בוחן תנועה, שמאי רכב, ומלמד במגמה לחקר תאונות דרכים.

(א) הגיש חוות דעת מומחה -

בהתאם לאמור בחוות הדעת, ביום 14.4.16 בדק את הרכב ומצא בו נזקים שונים כמפורט בחוות הדעת. בכל הנוגע לדלת האחורית ימנית, ציין כי בציפוי הדלת ובחלק התחתון ישנו עיוות, כאשר הדופן הפנימית והריפוד של הדלת נותקו ממקומם, אך ידית הדלת פעילה, והסגר לנעילת הדלת וכן לשונית הדלת התעוותו אך הם תקינים. עוד ציין עמיאל שחגורת הבטיחות למושב האחורי ימני נמצאה תקינה.

ביחס לצמיגים האחוריים, ציין עמיאל כך: "**קרע בצמיג א.שמאלי, דופן חיצונית, לאורך 0.29 מ', אופייני לפיצוץ צמיג. העיוות בשפת החישוק כתוצאה ממגע בדרך לאחר יציאת האוויר. הצמיג בלוי, קיים קצת יובש בדפנות, עובי הפרופיל מעל 2 מ"מ. צמיג אימני עם קרע בדופן, בחישוק קיימת מכת חבטה עם סימני צבע בנקודות המגע, צמיג זה נפגע מהסלע אשר הותיר נזק לאורך הדופן הימנית עד לכיסוי הפגוש האחורי**" (סעיף 13.5).

עוד נאמר בחוות הדעת, שביום 17.5.16 ביקר עמיאל בזירת התאונה. לדבריו, במסלול נסיעת הנאשם מצומת בנייני וולפסון, קיימים ארבעה קטעי מסלול בעלי הגבלת מהירות שונה, כאשר בקטע הדרך בו נסע הנאשם עובר לתאונה, הייתה מותרת מהירות של 60 קמ"ש.

לדבריו, האירוע התרחש בקטע דרך בכביש דו סטרי המופרד על ידי שטח הפרדה בנוי, כאשר: "שפת שטח הפרדה ברוחב 0.22 מ' משופע ללא סיכון לצמיג של רכב..." (סעיף 14.1ב). וכן: "בכיוון הנסיעה של רכב הנאשם, יש מבנה של בית הגורם להגבלת שדה הראייה לכיוון צומת בן צבי בצלאל, לנעים בנתיב הימני, אך שדה הראייה משתפר עם הגעה לפינת הבית הגורם לעיקול הדרך וכן משתפר לאלו הנעים מלכתחילה בנתיב השמאלי" (סעיף 14.1ז). עוד ציין עמיאל כי על הסלעים בכניסה לגן סאקר מצא סימני חיכוך ונקודות בצבע אפור, וכי בחנייה השנייה בתוך מתחם החנייה לנכים הנמצא בסמוך, מצא כתמי דם, שהמרחק ביניהם לבין הסלע הגדול שמימין לכניסה לגן סאקר, הינו 15.7 מ'.

לאור כל אלה הסיק עמיאל כדלהלן:

להערכתו, הצמיג ברכב התפוצץ, הרכב סטה מבלי שהנהג יכול היה למנוע זאת. וכדבריו: "אני סמוך ובטוח שפיצוץ הצמיג הוא הגורם למצב תנועת הרכב עובר להתנגשות" (סעיף 48).

כתוצאה מכך, התרחשו שתי התנגשויות שונות: האחת היא פגיעה של הרכב בגדר המתכת שעל שטח ההפרדה, והשנייה היא פגיעה בסלעים שבצד הדרך. בין שתי הפגיעות נפל המנוח לקרקע, במקום בו מצא את כתמי הדם. לדבריו, האירוע התחיל כאשר הרכב פנה שמאלה, עלה על שטח ההפרדה הבנוי ופגע בו עם הפינה הקיצונית שמאלית שלו, והפיל את הגדר לקרקע. במצב זה, להערכתו, לא היה מגע בין הדופן הימנית של הרכב לבין הגדר. אז חצה הרכב באופן אלכסוני את המסלול הנגדי, הגיע לאזור הסמוך למתחם החנייה לנכים, הסתובב כמעט על צירו, והתקדם לעבר הסלעים שבכניסה לגן סאקר. השלב בו המנוח נפל מהרכב, הוא בזמן שהרכב הסתחרר, כך שדלת הרכב נפתחה מבלי שגוף קשיח כלשהו מבחוץ פגע בה. עמיאל הסביר שדלת הרכב מותקנת כך שלא ניתן לפתוח אותה מבלי ללחוץ על מנעול הרכב, כאשר גם לחיצה של הדלת פנימה לא תפתח אותה. ומכאן שהדלת נפתחה על ידי אדם, ככל הנראה המנוח בעצמו. השערתו של עמיאל היא שהמנוח ניסה להימלט מהרכב כשחש בסכנה, ואיתרע מזלו שברגע שעשה כך, הסתובב הרכב ופגע בו על המדרכה. כך הגיע עמיאל למסקנה: "שאינ קשר פיזי בין נסיעת הרכב ואופן נהיגת הנאשם לבין פתיחת הדלת" (סעיף 20). ועוד הסיק: "בדיקת דלת א.ימנית והסלע שבזירת התאונה (ההתנגשות השנייה) מביאים אותי למסקנה שהנזק בדלת נוצר מהתנגשות בסלע כשהיא פתוחה ורק לאחר הפגיעה במנוח, למעשה התנגשות הרכב בסלעים, אין לה קשר לפגיעה במנוח. בין אם הנאשם התרשל בין אם לא, מתקיים פה מצב של גורם זר מתערב אשר למעשה מנתק את אופן נהיגת הנאשם מאירוע הפגיעה במנוח" (סעיפים 21-22).

בסיום דבריו, ביקר עמיאל את אופן בדיקת האירוע על ידי בוחני המשטרה, וקבע שבדו"ח יוסף נאמרו דברים שאינם מתקבלים על הדעת מבחינה פסיקאלית, ואף לא נצפים בסרטון.

(ב) בבית המשפט העיד עמיאל כי הוא בעל ניסיון רב בתחום של תאונות דרכים ואף עבר השתלמות בנושא צמיגי רכב.

בתיק זה עיין בכל חומר החקירה שקיבל מהמשטרה, אך לא קרא פרוטוקולים מבית המשפט. התבקש לחוות דעתו בנוגע למצב הדלת האחורית ימנית של הרכב.

הסביר שאסור לו לערוך ניסוי, או לבדוק בעצמו את הרכב, ולכן כל מסקנותיו מתבססות על נתונים שאסף בשטח, ועל בדיקת הצמיגים שביצע. ניסה לשחזר את מסלול נסיעת הרכב ואת המקום בו הרכב פרץ את הגדר - מאחר שבמועד בו

ביקר בזירה, הגדר כבר תוקנה - והצליח לעשות זאת בעזרת הצילומים של המאשימה. הגיש תמונות שצילם בעצמו, הן של הרכב והן של זירת האירוע (8/נ - 27/נ). את הרכב צילם ביום 14.4.16, ואת הזירה ביום 17.5.16.

מבדיקה שערך לצמיגים, עלו נתונים מדאיגים: הצמיג היה בלוי ובדפנות היו סדקים. היה צריך לשלוח את הצמיג למעבדה כדי לבדוק אם גוף חד חתך אותו, או שנפרמו החומרים המחוברים אותו.

בנוגע לדלת האחורית-ימנית, הסביר כי בתמונות שצילם ניתן לראות שכתוצאה מהמכה החזקה שפגעה בדלת, מרכז הדלת שקע, מה שהביא לכך שהריפוד הפנימי של הדלת יצא ממקומו כך שכל המנגנון של הדלת - מנגנון הרמת השמשה ונעילת הדלת - ניתק ממקומו. אבל המנעול נותר תקין. כך שכשהוא לחץ על הידית, לשונית הנעילה זזה קדימה ואחורה.

להערכתו, מה שאירע הוא שהרכב נסע ישר בשד' בן צבי, ואז פנה שמאלה, פנה ולא החליק, בגלל שהצמיג האחורי-שמאלי של הרכב התפוצץ. זהו, למעשה, הגורם לתאונה. הצמיג היה בלוי מאד, היו בו סדקים לכל אורך הדופן, והוא פשוט לא עמד בלחצים ובעומס. דופן הצמיג נפתחה, ונוצר קרע שהביא ליציאת האוויר. חושב שעוד כשהרכב נסע בנתיב שלו, במקביל לשטח ההפרדה, נוצר הקרע, שכן כבר בשלב זה ניתן לראות בסרטון שלרכב יש סטייה צידית לעבר שטח ההפרדה. האוויר שיצא מהצמיג, והרכב שקצת שקע, משכו את הרכב שמאלה. הנאשם ניסה לתקן, הרכב חצה את שטח ההפרדה, ופגע בגדר באמצעות הפינה הקדמית-שמאלית שלו. הרכב חצה את הנתיב הנגדי, אז הגיע הקרע בצמיג לסיומו. לטענתו לא היה מגע בין הדופן הימנית של הרכב לבין גדר המתכת שעל שטח ההפרדה, ואכן בתמונות ניתן לראות שהגדר התמוטטה אך לא ניזוקה. הסביר שבדק את הגדר, ומצא שהיא כל כך חלשה, עד שהוא הצליח להזיז אותה באמצעות ידו בלבד. כך שכשפינת הרכב פגעה בגדר, היא מיד נפלה, כמו לבני דומינו. ייתכן שחלק מהגדר נגרר עם הרכב, אבל זה לא בגלל שעוצמת ההתנגשות הייתה גבוהה מאד, אלא בגלל שהגדר חלשה מאד. בכל מקרה, הגדר לא נגררה הרבה עם הרכב, כי בסרטון רואים את הרכב מסתובב, כשאף חלק של הגדר לא מוצמד אליו. כך שכאשר הרכב התקדם, וכשדופן ימין שלו הגיעה למקום - הגדר כבר לא הייתה שם כי היא נפלה. הוסיף כי אם הדלת הייתה נפגעת מהגדר, הדלת הייתה נדחפת פנימה ולא החוצה, ואז לשון הנעילה של הדלת הייתה מתעקמת או מתעוותת, אך אף אחד מאלה לא קרה כאן. לכן המסקנה שלו היא שהדלת נפתחה החוצה מתוך הרכב.

לאחר שהרכב חצה את הנתיב הנגדי, הוא הסתחרר, ובשלב זה עדיין כל הדלתות היו סגורות. עמיאל הסביר כי בסרטון ניתן לראות את הרכב מסתובב כמעט על צירו, דבר שלא יכול להיעשות על ידי הנהג, אלא רק מצמיג שהתפוצץ.

הרכב הגיע סמוך לגן סאקר, ובשלב זה, להערכתו, המנוח יצא מהרכב. בסרטון לא רואים בשלב זה את החלק הימני של הרכב ולכן מעריך שזה הזמן בו נפלט המנוח מהרכב על המדרכה. להערכתו, המנוח הוא זה שפתח את הדלת, אולי כי ראה את הסכנה וניסה להימלט. האינסטינקטים שלו היו מהירים, אך לרוע מזלו הוא נפל לקרקע והרכב פגע בו. בהמשך מסר עמיאל שבמתחם חניית הנכים השני מימין, ניתן לראות כתמי דם השייכים למנוח (נ/25), וזהו מקום ההתנגשות בו נפל המנוח. לא בדק במעבדה האם מדובר בכתם דם, אך יש לו ניסיון רב שנים בתחום, וגם מתמונות המאשימה ניתן לראות ששם נמצאה גופת המנוח.

לאחר שחזית הרכב עברה את גדר האבן של גן סאקר, הרכב הסתובב ימינה, וכל דופן ימין של הרכב, מהפינה הקדמית עד החישוק הימני אחורי, פגעה בסלעים. בשלב זה הדלת כבר הייתה פתוחה, כי כך המנוח יצא מהרכב, ולכן כשהרכב פגע בסלעים, הדלת נחבטה. ניתן לראות עד היום סימנים בצבע אפור על גבי הסלעים (נ-15 ו-נ/18). לדבריו, לא ייתכן שהסימנים האפורים על גבי הסלע הם מהגלגל, שכן גם על הדלת רואים סימני גיר בצורת נקודות לבנות, וחריצים

מהסלע. גם ניתן לראות שהפגוש התעוות, מה שמעיד על מכה חזקה, ככל הנראה מהסלע, שכן אף גוף אחר לא יכול לגרום למכות כה גדולות. כמו כן, גם הגלגל הימני פגע בסלע והתחכך בו, וזו כנראה הסיבה לחור שנמצא בגלגל הימני אחורי. ביחס לחוות דעתו של אלפסי, טען עמיאל שלא ניתן לראות על גלגל האם הקרע היה מבפנים כלפי חוץ או הפוך, אלא רק במעבדה.

עמיאל הוסיף, כי ניתן לראות בתמונות שבסמוך לסלע הגדול יש גם סלע קטן, ולדעתו גם עליו ישנם סימנים מהפגוש האחורי. הסביר כי הרכב לא ממש בצבע כחול, אלא נוטה לאפור, מה גם שהצבע הלבן של הסלע משנה את הצבע כשהוא מתנגש עם הפיגמנט של הרכב, ולכן הסימנים על גבי הסלע הם בצבע אפור, בעוד שהרכב כחלחל. לדעתו הגוונים תואמים. מאשר שייתכן שב-9 החודשים שחלפו ממועד התאונה ועד המועד בו הוא ביקר במקום, היו שם עוד אירועים, אך מאחר שהנתונים שמצא מתיישבים לחלוטין עם ההערכה שלו, זו דעתו.

בהתייחס לתמונה ת/46 (בה ניתן לראות את הרכב כפי שנמצא לאחר התאונה, כאשר חלקו הקדמי תקוע בסלע - ר.פ.פ) הסביר עמיאל כי אף שבתמונה ניתן לראות שחזית הרכב היא שצמודה לסלע, ולא הדופן הימנית, התמונה לא משקפת את שהיה וייתכן שמישהו הזיז את הרכב לאחר התאונה. לדבריו, לא יכול להיות שהרכב יעצור סופית עם החזית, כאשר יש לרכב נזק לכל אורך הדופן האחורית ימנית. ייתכן שהנאשם נסע לאחור כדי שהנוסעים יצליחו לצאת מהרכב. בנוסף, מהנזקים הרבים לכל הדופן הימנית, ניתן לראות שמדובר במשהו שהתנגש בעוצמה גדולה, נתקל בהתנגדות ומשך אותה. כך שלשיטתו הרכב נעצר פנימה יותר בתוך גן סאקר, ולאחר מכן הוזז לאחור. ייתכן שבשלב זה אורות הרכב כבו ולכן בסרטון לא רואים את הרכב זז, וייתכן שהרכב הוזז בהמשך, לצורך צילומו.

בכל הנוגע לטענת השכרות, הסביר כי מהעובדה שהנאשם הצליח לנסוע מהעיר ועד לרחוב בן צבי ללא כל סטייה או תאונה, הוא מסיק ששכרותו של הנאשם, אם הייתה כזו, היא לא הגורם לתאונה. להערכתו, הגורם לתאונה הוא צמיג שהתפוצץ, עניין שהיה מביא לתאונה גם במקרה של נהג פיכח.

בהתייחס לסרטונים המתעדים את האירוע, מסר עמיאל שראה סרטון אחד, ת/11, ממנו למד שהנאשם בלם במהלך האירוע. לדבריו, לאחר שהרכב עבר את הנתיב הנגדי ונכנס לתוך גן סאקר, הנאשם בלם, כפי שניתן לראות בצורה ברורה, כאשר הרכב שוקע מעט ואז חוזר, ופנסי הרכב יורדים קצת קדימה. לכן, לגרסתו לא הסלע הוא שבלם את הרכב, אלא הנאשם. עוד טען עמיאל, לו היה הרכב נבלם באמצעות הסלעים בלבד, כריות האוויר היו צריכות להיפתח, מה שלא קרה.

עמיאל קבל על הבוחן המשטרתי יוסף, שלא בדק את הסלעים לאחר התאונה. עוד טען עמיאל שהסקיצה והתרשים שערך יוסף לא נעשו באופן מקצועי ובהתאם לכללי השרטוט הטכני. לטענתו, המסמכים הללו הוכנו באמצעות נתונים שגויים, ובניגוד להיגיון הפיזיקאלי ולמה שנלמד בקורסי בוחנים. כן טען עמיאל שזירת האירוע לא נבדקה כראוי מיד לאחר התאונה, ושניסוי הנהיגה אינו מספיק. לטעמו, היה צריך לקחת את הרכב לבדיקה במוסך כדי לבדוק את המתלים, הבלמים ודברים נוספים שליקוי בכל אחד מהם היה עלול להביא לסטיית הרכב. בנוסף, היה צורך לשלוח את הצמיגים לבדיקת מעבדה ולא למכון התקנים, שאין זה מתפקידו. ביחס למכון התקנים, הוסיף עוד עמיאל, שלמומחה שבדק את הצמיגים אין די מומחיות בצמיגים, ושהבדיקה שערך היא ויזואלית בלבד, ולא די בכך. לטענתו, היה צורך לבדוק את הצמיגים גם במעבדה.

בכל הנוגע לניסוי הנהיגה שנערך ברכב, טען שאסור לעשות כל ניסוי ברכב כאשר מראש נטען שהמתלים שלו ניזוקו ושהקפיצים שבורים. ואם כבר נערך ניסוי, היה צריך לעשות זאת בתנאים דומים ככל הניתן למצב בו היה הנאשם, ולא

עם גלגלים חדשים. לניסוי כזה אין כל ערך.

עמיאל דחה את הטענה שצמיגי הרכב נקרעו כתוצאה מהעלייה על המדרכה הסמוכה לגן סאקר. לדבריו, מדובר במדרכה ששפתה נמוכה מהרגיל, גובהה ארבעה ס"מ ולא 20 ס"מ, מאחר ומדובר בשפת מדרכה הסמוכה לחניית נכים. עלייה על מדרכה כזו כמעט שלא יכולה לגרום לקריעה של הגלגלים. אישר שעלייה על מדרכה בגובה 20 ס"מ, במהירות גבוהה, עלולה לגרום לקרע בצמיג. להערכתו גם שטח ההפרדה הבנוי לא היה מוגבה, שכן מטרתו של שטח ההפרדה למנוע מרכב שמתנגש בו לעבור למסלול הנגדי, ולפיכך גם כאן ישנה שפה משופעת ולא בגובה של 20 ס"מ.

עוד טען עמיאל, שבמקום התאונה המהירות המותרת הייתה 60 קמ"ש ולא 50. עמיאל סימן על גבי תמונות הזירה שהוגשו, את המקום בו להערכתו התרחשה התאונה (ת/50-ת/52), מקום בו מוצבים תמרורים המסמנים כי מהירות הנסיעה המותרת היא 60 קמ"ש.

ה. דין והכרעה:

25. כפי שצוין לעיל, אין מחלוקת על כך שהנאשם נהג ברכב בזמן התאונה, במהלכה עבר הרכב לנתיב הנסיעה הנגדי, הסתחרר ונעצר בכניסה לגן סאקר.

אין גם מחלוקת על כך שלאחר התאונה נמצא המנוח תומר יצחק ז"ל מחוץ לרכב, כשהוא פצוע קשה, ושהמנוח נפטר זמן קצר לאחר שהובא לבית החולים.

את יריעת המחלוקת ניתן לחלק לארבעה חלקים: האחד - האם הנאשם נהג בשכרות ובמהירות מופרזת; השני - מה גרם לתאונה; השלישי - האם ניתן לייחס לנאשם את עבירת ההריגה; והרביעי - האם במועד התאונה היה הרכב מבוטח.

להלן נתייחס לשאלות אלה אחת לאחת.

1. צורת נהיגתו של הנאשם

שאלת השכרות

26. לטענת המאשימה, הנאשם נהג ברכב כשבדמו ריכוז אלכוהול של לא פחות מ-12%mg, ובגופו mg/ml 44.0 של חומר THC אשר הינו תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בסם מסוכן מסוג קנביס.

הנאשם, כאמור, הכחיש את הדברים.

בכל הנוגע לשתיית האלכוהול -

27. להוכחת טענותיה בעניין זה, העמידה המאשימה שורה של עדים, אשר העידו על שראו עיניהם:

(א) אור - חברו של הנאשם, אשר בילה איתו עובר לאירוע, מסר בהודעתו במשטרה כי מספר שעות לפני האירוע, הוא הגיע יחד עם הנאשם ועם המנוח לפאב "ברלין", הם הזמינו בקבוק וודקה פינלנדיה 750 מ"ל שהגיע עם משקאות אנרגיה: **"ושלושתנו שתינו את כל הבקבוק. כולם שתו"** (ת/32). בהמשך מציין אור שראה את הנאשם שותה כמה כוסות. עוד הוסיף אור, שכאשר החליטו לחזור הביתה: **"אמרתי לתומר 'אל תיתן לאוראל לנהוג' הוא היה נראה לי יותר מידי שיכור"** (שם). וכשהתחילו בנסיעה, הנאשם נהג בצורה מפחידה. לדבריו, גם כשהנאשם פיכה, מפחיד לנסוע איתו, **"עכשיו הוא היה שתוי, הוא היה שיכור, הוא נסע מהר מאד"** (שם).

(ב) אורטל - הצטרפה אל החברים בדרכם הביתה מירושלים. העידה בבית המשפט שכשהלכו לכיוון הרכב, היא שאלה את המנוח האם הנאשם יכול לנהוג: **"כי הרחתי ממנו ריח של אלכוהול וראיתי שהוא טיפה מדבר שטויות"** (עמ' 24).

בהקשר זה יצוין, כי אורטל, שכמעט שאיננה מכירה את החברים, והצטרפה לרכב בירושלים כ'טרמפיסטית', העידה בכי על האירוע ועל הסימנים שהותיר בה, ואני נותנת אמון בגרסתה. אור, חבר ילדות של המנוח ושל הנאשם, מסר במשטרה עדות מפורטת, אך בבית המשפט לא הסכים לדבר וטען כי אינו מסוגל לכך. עם זאת, אור לא חזר בו בבית המשפט מהדברים שמסר במשטרה. ניכר כי האירוע הותיר באור צלקות נפשיות וכי המעמד של מתן עדות היה קשה עבורו, ולפיכך אין בהתנהגותו בבית המשפט כדי לפגום במהימנותו. זאת ועוד, לא הוצגה לפני עילה מדוע לא לתת אמון בגרסתו כפי שניתנה במשטרה. יודגש כי הנאשם אישר שאינו מסוכסך עם אור או עם אורטל, כך שלא נראה שלמי מהם יש מניע להעליל על הנאשם.

(ג) סימן טוב שלום - עד ראייה. מסר כי מיד לאחר התאונה הוא רץ למקום האירוע, וראה בחור יוצא מהדלת הקדמית ורץ לכיוון גופה שהייתה על המדרכה. הבחור התחיל לצעוק שם שהוא לא זוכר, וצעק שיצילו אותו. החזיק את הבחור שלא יתקרב לגופה, **"אני הרחתי ממנו ריח חריף של אלכוהול"** (ת/13). ובהמשך - **"אני רוצה לציין שהבחור היה מסריח מאלכוהול ואמרתי לו שזה מה שקורה שנוסעים שיכורים ואין גיבורים בדבר הזה"** (שם).

(ד) אילן יוסף - בוחן תאונת דרכים. הגיע למקום התאונה זמן קצר לאחר, בשלב בו הנאשם ישב בניידת. הוא פנה אל הנאשם וניסה לתקשר איתו, אך לא הצליח. לדבריו **"הוא הריח מאלכוהול"** (עמ' 44). בהמשך חקר הבוחן את הנאשם, וציין כי בחקירה הנאשם היה מאד נסער והריח מאלכוהול (עמ' 52).

(ה) רפ"ק משה כהן - קצין הבוחנים של מחוז ש"י ירושלים. הגיע לבית החולים מיד לאחר האירוע, פגש שם את הנאשם ולקח ממנו דגימת דם (כפי שיפורט בהמשך). לדבריו, הנאשם לא הכחיש ששתה אלכוהול, ו- **"ההתנהגות שלו דיברה באופן ברור על זה שהוא תחת השפעת אלכוהול, אי אפשר היה לטעות"** (עמ' 116). הנאשם צעק וקילל, היה מבולבל, אי אפשר היה לנהל איתו שיחה - **"אני ראיתי מולי אדם שיכור שמתנהג כמו אדם שיכור"** (עמ' 124).

(ו) רס"ל רמי סימן טוב - שוטר מאגף התנועה, לקח מהנאשם דגימת שתן. מסר כי התנהגותו של הנאשם 'לא הייתה קשורה למציאות' (עמ' 152): הנאשם צעק 'איפה אמא שלי, איפה אבא שלי', היה חצי רדום, מעורפל, לא הצליח

להחזיק לבד את כוס השתן. "אוראל היה חריג בהתנהגות שלו בקושי הלך היה רדום צעק המון" (ת/39).

(ז) רס"ר עמית שמעוני - סייע לקחת מהנאשם דגימת שתן. פגש בנאשם במשרדו של רפ"ק כהן: "הגעתי למשרד והרחתי ריח חזק של אלכוהול מריח ממנו" (עמ' 146). הנאשם גם התנהג בצורה שאינה נורמטיבית: צרח על השוטרים, קם פתאום וקפץ, מלמל לעצמו מילים, התייפח, צעק 'אבא אמא'.

(ח) רס"ב אייל יוספי - שוטר, פגש בנאשם בתחנת המשטרה לאחר התאונה: "מהבחור נדף ריח של אלכוהול, העיניים שלו היו אדומות והייתה לו התנהגות של אדם שנתון תחת השפעה של חומרים" (ת/40).

28. לשורת עדויות אלו, מצטרפת תוצאת בדיקת הדם המעידה על כמות האלכוהול שנמצאה בדמו של הנאשם (ת/20).

29. הנאשם טען שהליך לקיחת הדגימה נעשה שלא מדעת, שכן לא הבין מדוע נלקח ממנו דם, וחשב שמטפלים בו בעקבות תאונת הדרכים (עמ' 274).

אינני מקבלת טענה זו.

רפ"ק כהן, שמסר עדות מהימנה ועקבית, העיד כי פגש את הנאשם בבית החולים בשעה 05:30 וביקש ממנו למסור דגימת דם לצורך בדיקת שכרות. לדבריו, הנאשם היה נסער מאד, אך לווה על ידי שוטרת שככל הנראה הכירה אותו היכרות אישית, והיא הצליחה להרגיע אותו. הוא הסביר כי הנאשם הסכים מיד לתת בדיקת דם, וכי הנאשם אף לא הכחיש ששתה אלכוהול (עמ' 116). רפ"ק כהן הוסיף ששוחח עם הנאשם אודות האירוע ואודות הקשר שלו לאירוע, וכן שאל אותו היכן החולצה שלו והנאשם הסביר שהוא נתן את החולצה לחובש כדי לסייע לו לעצור את הדימום של פצוץ קשה שבהמשך נפטר (עמ' 114). מכך ניתן להסיק כי הנאשם, על אף שהיה נסער, הבין את שנאמר לו והסכים.

זאת ועוד, מעדויותיהם של עדים לאירוע, אשר ראו את הנאשם שניות לאחר התאונה, עולה כי הנאשם אמנם היה נסער ביותר, אך ניכר כי הבין בהחלט את הסיטואציה. כך מעדותה של אורטל, לפיה הנאשם ניסה להנשים את המנוח ושאל 'מה עשיתי' (עמ' 40), כך מעדותו של סימן טוב שלום, שמסר כי הנאשם צעק את שם המנוח וביקש שיעזרו לו (ת/13), וכך מעדותו של סהר צאלח חפצדי, לפיה הנאשם צעק ש-'הוא לא מאמין שזה קורה לו', וצעק את שם המנוח (ת/14).

לא זו בלבד, אלא שמעדותו של אור עולה כי הנאשם ניסה למנוע ממנו להעיד שהוא זה שנהג ברכב, וכך עולה גם מעדויות נוספות - כפי שיפורט בהמשך.

מאחר שעוד בשטח, שניות לאחר התאונה, ניכר כי הנאשם הצליח להבין את הסיטואציה ואת נפקויותיה, קל וחומר שהבין זאת זמן מה לאחר מכן, כאשר הגיע לבית החולים והתבקש למסור דגימת דם.

אשר על כן אני דוחה את טענות הנאשם בכל הנוגע להליך לקיחת דגימת הדם, וקובעת כי הבדיקה נעשתה כדיון.

בית המשפט העליון קבע לא אחת, כי ניתן להרשיע בעבירה לפי סעיף 62 לפקודת התעבורה אף ללא הסתמכות על בדיקה מדעית, אלא בהסתמך על מאפייני שכרות בלבד. וראה למשל ר"ע 666/86 סאמי סודקי עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 463:

"העיון בהוראותיו של החוק ושל התקנות מלמד, כי המחוקק אכן קבע דרכי בדיקה מיוחדות, אשר להן חייב נוהג רכב להכפיף את עצמו בתנאים הקבועים בחוק ובתקנות שהותקנו מכוחו, והוא גם קבע אמות מידה לגבי אחוז האלכוהול, אשר אם התקיים אסורה נהיגת רכב אותה שעה. אולם, מנוסחו של הסעיף אין ללמוד, כי נקיטת דרך ההוכחה בדבר קיומו של אחוז אלכוהול אסור בעת הנהיגה ברכב (נשיפה, בדיקת דם או בדיקת שתן) היא תנאי-בל-יעבור להרשעה בעבירה על סעיף 62 לפקודה או על תקנה 26 לתקנות, וכי אין להרשיע אדם בנהיגה אסורה כאמור בסעיף 62(3) או בתקנה 26 על-פי ראיות אחרות המוכיחות את שכרותו" (ראה גם: רע"פ 2073/08 חיים ברבי נ' מדינת ישראל (9.3.08)).

31. הנאשם טען כי שתה כוסית אלכוהול אחת בלבד, וכי חש כשיר לנהיגה, וכן כי יש לפסול את הליך לקיחת דגימת הדם.

בכל הנוגע לגרסתו בעניין השתייה - הנאשם מסר ששתה רק כמה לגימות (ת/2, ת/3, עמ' 226, 249), אך בתשובתו לאישום אישר ששתה יותר מכך, וכדברי בא כוחו: "**לגבי סעיף 3** (סעיף 3 לכתב האישום: "השלושה שהו בפאב "ברלין", שם חלקו בקבוק אלכוהול מסוג וודקה...") - ר.פ.פ) : **מאשר. מבקש לציין שכולם שתו**" (עמ' 3 לפרוטוקול). עוד אישר הנאשם, שכאשר הם יצאו מהפאב לכיוון הרכב, אור ניגש למנוח ואמר לו שהוא סבור שהנאשם לא כשיר לנהיגה, והציע שהמנוח ינהג (עמ' 6).

נוסף על כך, כאשר עומת הנאשם עם דברי העדים אודות ריח חריף של אלכוהול שנדף ממנו, השיב שגם משלוק אחד יכול להיות ריח (עמ' 295), טענה שאינה מתיישבת עם עוצמת הריח עליה העידו העדים.

וכאשר עומת עם דבריו של אור על כך שראה אותו שותה כמה כוסות מהבקבוק, השיב שייתכן שהחוקרים האשימו את אור ב'משהו', ולכן החליט אור להשליך את הדברים עליו (עמ' 261) - טענה ללא כל בסיס.

כמו כן, הנאשם חזר כמה פעמים על כך שהרגיש יציב וכשיר לנהיגה (ת/2, ת/3, עמ' 228) ואף ציין כי: "**אני מכיר את ההרגשה של השתייה. אז ככה שבאותו מוצ"ש לקחתי רק כמה לגימות והרגשתי כשיר בלי שום סטלה קטנה**" (ת/3), אך בבית המשפט שינה את דבריו וציין שמעולם לא היה שיכור מאחר שגופו לא מסוגל להכיל אלכוהול, ואם ישתה הרבה 'יכול לקרות לי משהו' (עמ' 275).

32. לסיכום נקודה זו - בענייננו די בראיות, שהיו מהימנות, וכן בתוצאות בדיקת הדם, לקביעה כי הנאשם היה שיכור בזמן התאונה.

33. בבדיקת שתן שנלקחה מהנאשם בתחנת המשטרה, נמצאו שרידי סם (ת/17-18). הנאשם אישר כי יומיים לפני האירוע עישן גראס בחצר ביתו (ת/2, ת/3).

34. גם לעניין בדיקת השתן, טען הנאשם כי דגימת השתן נלקחה ממנו שלא מדעת.

35. רס"ל סימן טוב העיד על אופן לקיחת הדגימה: לדבריו, הוא פגש בנאשם במשרדי אגף התנועה, וראה בחור שהתנהגותו 'לא הייתה קשורה למציאות'. הנאשם צעק, היה חצי רדום וקצת מעורפל: **"אוראל היה חריג בהתנהגות שלו בקושי הלך היה רדום צעק המון"** (ת/39). הוא הסביר לנאשם שהוא מתבקש לתת דגימת שתן, והסביר לו את מהות הסירוב: **"הסברתי לאוראל שאם יסרב לעשות בדיקת שכרות, בית המשפט יראה אותו כנהג בשכרות והוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק"** (שם). מעריך שהנאשם הבין זאת, כי הוא לא סירב. הוא הלך עם הנאשם לשירותים, ובשל מצבו של הנאשם, נאלץ לפתוח עבורו את השקית האטומה בתוכה נמצאת כוסית השתן. הנאשם אמר שהוא רוצה לעשות מהר פיפי, ופתח את מכנסיו. הוא לא זוכר שראה את הנאשם פותח לבד את המכנסים, אך בוודאי שלא הוא פתח אותם עבור הנאשם. לאחר מכן הוא שם את הכוסית מתחת לאיבר המין של הנאשם, וזה נתן בתוכה שתן. העד הסביר כי מדובר בכוסית בדיקה הנותנת אינדיקציה ראשונית לממצאים.

רס"ל סימן טוב אישר שמצבו של הנאשם לא אפשר לו לחתום על טופס הבדיקה (ת/38), אך להערכתו, למרות זאת הנאשם בהחלט הבין את משמעות מתן השתן.

36. רס"ר עמית שמעוני, שליווה את רס"ל סימן טוב במהלך לקיחת הדגימה ותיעד אותה באמצעות ווידאו (ת/41-42), העיד כי הנאשם התנהג בצורה לא נורמטיבית, צעק, מלמל, התייפח. מסר כי הוא צילם את הנאשם במשרד ובהמשך בדרך לשירותים. כשהגיעו לשירותים הוא הפסיק את הצילום, בשל שמירה על פרטיות הנאשם, ולאחר שבכוסית השתן ניתנה תשובה ראשונית, הוא חידש את הצילום כדי לתעד את התוצאה, הן בווידאו והן בתמונות סטילס (ת/37).

37. מצפייה בסרטון הווידאו ומעדויות השוטרים, ניתן לקבוע כי הנאשם, על אף מצבו הקשה, היה מודע לדגימה שהוא נותן.

אכן בסרטון נראה הנאשם כשהוא מבולבל, ממלמל ('אמא אמא, מה אני עושה פה'), מסתובב בחדר, שופך כוס מים שקיבל, ורועד. כשנלקח הנאשם לכיוון השירותים, הוא נראה מבוהל, כמעט בוכה, מפחד ללכת. עם זאת, לא נראה כי הוא לא מבין היכן הוא נמצא או מה מתרחש סביבו. הנאשם נראה בסרטון כשהוא מקיים אחר הוראות שניתנו לו, כמו להתפשט לפני חיפוש, ואף נראה שהוא מודע היטב למצלמה המצלמת אותו. ואין בעובדה שהנאשם התקשה בפתיחת שקית השתן או בהחזקת הכוסית, כדי להעיד על חוסר הבנה מנטלי. ניתן להסביר את מצבו הנפשי של הנאשם בעצם מעורבותו בתאונה, בה נהרג חברו הטוב, וכאשר הוא החשוד כאחראי לתאונה, ואין בכך כדי להביא למסקנה שהנאשם לא היה מודע לבדיקות שהתבקש לעשות ולנפקויות העולות מהן.

לא זו בלבד, אלא שמעיון בחקירתו של הנאשם מאותו יום, עולה כי הנאשם שוחח עם הוריו בטלפון, ואמר להם שהוא מרגיש מצוין רק קצת עייף. בבית המשפט אישר הנאשם את הדברים, והסביר שלא רצה להדאיג את הוריו ולומר להם

את מצבו הנפשי האמיתי (עמ' 293). אין ספק שבמצב זה - בו מצליח הנאשם להבין את מצבו ומנסה להסתיר אותו מהוריו - הצליח הנאשם גם להבין את הבדיקות שהתבקש למסור ואת נפקויותיהן.

38. על כן אני קובעת כי גם דגימת השתן נלקחה כדין.

בהקשר זה יצוין כי לא נטען שהימצאות הסם בגופו של הנאשם היא שהשפיעה על אופן נהיגתו ועל התאונה, וטענת הסם מתייחסת אך ורק לעניין העבירה הפלילית שבנהיגה תחת השפעת סם.

סיכום חלק זה

39. מכל האמור לעיל, עולה כי עובר לתאונה נהג הנאשם ברכב לאחר ששתה לשכרה ובגופו תוצר חילוף חומרים של סם מסוכן.

אשר על כן, יש להרשיעו בעבירה של נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) בצירוף סעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961.

אופן נהיגתו של הנאשם

40. מעדויות שנשמעו עולה כי הנאשם נהג במהירות גבוהה, וכי ברכב התנגנה מוזיקה בעוצמה גבוהה:

(א) אור - בבית המשפט, כאמור, לא הצליח אור למסור עדות מסודרת. בין מעט הדברים שמסר, העיד כי מהנסיעה הוא זוכר מוזיקה גבוהה (עמ' 19). מהודעתו במשטרה (ת/32) עולה כי ברכב היו שירים 'בווליום גבוה', וכי הנאשם נסע מהר מאד.

(ב) אורטל - העידה בבית המשפט שמיד עם תחילת הנסיעה, ראתה שהנאשם נוהג מהר וביקשה ממנו להנמיך את המהירות, אך הוא לא התייחס אליה והניף את ידו בביטול. בשלב מסוים הנאשם כמעט התנגש במשאית, והיא מאד נבהלה ואז חגרה חגורת בטיחות (עמ' 24). כן מסרה אורטל שבנסיעה התנגנו שירים בווליום גבוה (עמ' 27).

(ג) צליל יפרח - עדת ראיה. עמדה בסמוך לגן סאקר, כאשר רכב שנסע לכיוון הצומת עבר אותה במהירות "גבוהה" מאד מאד" (ת/12).

(ד) אילן יוסף - בוחן תנועה. הגיע למגרש אליו נגרר הרכב לאחר התאונה, וכאשר התניע את הרכב, נשמעה ממנו מוזיקה רועשת. בדק ומצא שרמת השמע הייתה בעוצמת קול של 32 מתוך 35 הקיים במכשיר (ת/30). עוד ציין הבוחן בדו"ח שמסר, כי מחישוב שעשה בהתאם לממצאים שהיו בזירת התאונה, מצא כי מהירות הרכב עובר לתאונה הייתה לא

פחותה מ-90.9 קמ"ש, כאשר המהירות המותרת במקום היא 50 קמ"ש (ת/28, עמ' 49).

יוסף אף קבע כי הגורם לתאונה הינו הנאשם, שנהג במהירות מהירה מהמותר.

(ה) עמיאל, בוחן התנועה שנתן חוות דעת מטעם הנאשם, מסר כי בכביש שהוביל למקום התאונה היו חלקים בהם מהירות הנסיעה המותרת היא 50 קמ"ש, וחלקים בהם מהירות הנסיעה המותרת היא 60 קמ"ש. במקום התאונה, לגרסתו, המהירות המותרת הייתה 60 קמ"ש (עמ' 411, ת/50-52).

41. בכל הנוגע לעוצמת המוסיקה - הנאשם הכחיש את הדברים.

לדבריו, ברכב התנגן דיסק של שרית חדד, אך מדובר ברכב ישן שאין לו מערכת הגברה, כך שהמוזיקה לא יכולה להיות חזקה מאד, אף אם מסובבים את כפתור השמע עד למקסימום (ת/2, עמ' 245).

עוד הוסיף הנאשם שהם שוחחו ברכב במהלך הנסיעה ללא בעיה, וגם מכך הוא מסיק שהמוזיקה לא הייתה גבוהה (עמ' 258).

משעומת הנאשם עם הדברים שמסרו אור ואורטל בנוגע למוזיקה, השיב כי ייתכן שהחוקרים האשימו אותם בדברים מסוימים, ורק טבעי הוא שהם ינסו להשליך את ההאשמות עליו (שם).

42. בנוגע למהירות הנסיעה -

בחקירה הראשונה בה שיתף הנאשם פעולה, היא החקירה מיום 17.8.15 (ת/2), אישר הנאשם כי נסע במהירות של 90-100 קמ"ש. לא ידוע לו מה היא המהירות המותרת במקום. משנאמר לנאשם כי המהירות המותרת היא 50 קמ"ש, השיב הנאשם: **"אני מצטער. ולא ראיתי שלט שמורה על כך. זה כביש ישר ונראה שמותר לנסוע שם יותר"** (שם).

גם בתשובתו לאישום הודה הנאשם בכך שנהג במהירות מופרזת. אישר כי נהג במהירות של 90-100 קמ"ש, כאשר המהירות המותרת היא 50 קמ"ש (עמ' 3).

בעדותו בבית המשפט, שינה הנאשם את גרסתו וטען כי לא ברור לו מה הייתה מהירות נסיעתו. לא זו בלבד, אלא שקשה לו להניח שנהג במהירות של 100 קמ"ש, שכן בדרך היה פיתול שלהערכתו גם הנהג המקצועי ביותר בעולם לא יוכל לנהוג בו במהירות כה גדולה (עמ' 245). ביחס לדברים שאמר במשטרה, מסר הנאשם כי בחקירה זו 'לא דיבר לעניין', ורק רצה שהשוטרים 'יעזבו אותו בשקט' (שם). בהמשך הוסיף הנאשם שזו פעם ראשונה שנהג בכביש הזה, הוא לא מכיר את כבישי ירושלים ולא יודע מהי המהירות המותרת שם. הוא לא יודע באיזו מהירות נסע ולא הסתכל במד המהירות של הרכב, אך כשנסע בפיתול הרגיש יציב ולכן לא מאמין שנסע במהירות של 100 קמ"ש (עמ' 282-284). עוד הדגיש הנאשם, שלא זכור לו שכמעט התנגש במשאית בתחילת הנסיעה, ולכן לא ייתכן שדבר כזה קרה (עמ' 296).

43. העדויות לגבי עוצמת השמע ברדיו, היו עדויות מהימנות והן מקובלות עליי. עדויות אלה מקבלות חיזוק בעדותו

של בוחן התנועה יוסף, אודות עוצמת השמע שהייתה ברדיו כאשר התניע את הרכב. לפיכך אני מקבלת את הדברים ומעדיפה גרסה זו על פני הכחשותיו הגורפות של הנאשם.

44. ובנוגע למהירות הנסיעה ברכב - לאחר שהנאשם אישר, הן במשטרה והן בבית המשפט, כי נהג במהירות של למעלה מ-90 קמ"ש, דברים המתיישבים עם המסקנות אליהן הגיע בוחן התנועה יוסף, אין לי אלא לקבל את הדברים כהויתם.

גרסתו של הנאשם, לפיה אינו מאמין שנסע במהירות כה גדולה, שכן מדובר בפיתול גדול והוא הרגיש בו יציב - אין לה על מה לסמוך.

אשר לעדויות הנוגעות למהירות הנסיעה המותרת, 50 קמ"ש או 60 קמ"ש - לצורך העניין אין להבדל זה משמעות, מאחר שהנאשם, גם לגירסתו, נסע במהירות העולה על 90 קמ"ש, ובוודאי שעבר על המהירות המותרת בחוק.

45. אשר על כן אני קובעת כי הנאשם נהג במהירות מופרזת, ויש להרשיעו בעבירה לפי סעיף 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.

2. נסיבות התאונה

46. עובדות מוסכמות:

אין מחלוקת על כך שהנאשם נהג ברכב במורד רח' בן צבי לכיוון רח' בצלאל, ובשלב מסוים איבד את השליטה על הרכב; אין מחלוקת על כך שהרכב עלה על שטח ההפרדה, פרץ את הגדר שעליה, וחצה את המסלול הנגדי; אין מחלוקת על כך שהרכב הסתחרר, ולבסוף נעצר בסמוך לסלע בכניסה לגן סאקר; אין מחלוקת על כך שבסיום האירוע נמצא המנוח כשהוא שוכב על גבו על המדרכה מחוץ לרכב, במצב קשה, ועל כך ששני הגלגלים האחוריים של הרכב היו ללא אוויר.

המחלוקת שבין הצדדים נוגעת לשתי שאלות מרכזיות: האחת - מה גרם לנאשם לאבד שליטה על הרכב, והשנייה - כיצד נפלט המנוח מהרכב.

47. חזקת הדרך -

בהתאם להלכה משפטית זו, עצם הסטייה של רכב מנתיב הנסיעה שלו, כאשר הסטייה אינה נובעת ממעורבות של כלי רכב אחרים, מהווה הוכחה לכאורה לרשלנות הנהג שכן: **"אין טבעה של מכונית להחליק על גבי הכביש מאליה. לכאורה, מצביעה ההחלקה על אי-נקיטת אמצעי זהירות נאותים מצד הנהג"** (ע"א 446/82 שמשון בלגשווילי נ' אחמד אלגבארין, פ"ד מב(2) 737).

עם זאת, אין מדובר בראייה סופית אלא בעמידה בנטל ראשוני בלבד, ולאחר מכן עובר הנטל אל הנהג, ובאפשרותו

לנסות ולעורר ספק סביר כך שיצביע על אפשרות ממשית ומתקבלת על הדעת, המעוגנת בחומר הראיות, לסיבה לסטיית הרכב מנתיבו.

ומן הכלל אל הפרט -

48. מטעם המאשימה העיד בוחן התנועה רס"ב אילן יוסף, וכן העיד אסף אלפסי, ראש ענף רכב וחלפים במעבה למכאניקה והידרוליקה של מכון התקנים, אשר בדק את הגלגלים והגיש חוות דעת בעניין.

מטעם הנאשם העיד בוחן התנועה יצחק עמיאל.

שני הבוחנים הסכימו שהכביש היה תקין והדרך הייתה בטוחה, כך שלא הם הגורם לתאונה. המחלוקת ביניהם היא האם הסיבה לתאונה נעוצה בגורם האנושי או בתקלה ברכב.

49. חוות דעתו של יוסף, בקצרה, היא שהרכב נבדק, באמצעות בדיקות וויזואליות וסדרת ניסויים, ונמצא תקין. הגלגלים נשלחו לבדיקה במכון התקנים, ונמצאו תקינים, על אף שהיו בלויים וזקוקים להחלפה, כעולה מעדותו של אלפסי. לדבריו, סימני הדחיפה שעל הכביש, העידו על תקינות הצמיגים עובר לאירוע. ההבדל בין סימני הדחיפה עד לשטח הפרדה, לבין סימני חריצים בצד השני של הכביש, מעיד על כך שעד שהרכב הגיע לשטח הפרדה, היו הצמיגים מלאים באוויר, ולאחר מכן לא היה בהם אוויר.

לאור זאת, העריך יוסף כי הגורם לתאונה הוא הגורם האנושי, דהיינו: הנאשם, אשר נהג ברכב כשהוא שיכור ובמהירות גבוהה מהמותר.

לגרסתו, כאשר הנאשם הגיע למובלעת בכביש, ובשל שכרותו ומהירות נסיעתו הגבוהה, הוא איבד שליטה והרכב נזרק שמאלה. הנאשם היטה בחוזקה את ההגה ימינה והרכב הסתחרר, עלה על שטח הפרדה ופגע בגדר שהייתה עליו באמצעות החזית שלו, ובהמשך באמצעות הדלת האחורית-ימנית שלו, אז נפלה הגדר לחלוטין. פגיעת גלגל הרכב בשטח הפרדה גרמה לקרע בצמיג, תחילה בצמיג האחורי-שמאלי, ובהמשך לפגיעה גם בצמיג האחורי-ימני, מה שהביא ליציאת האוויר מהגלגלים. אז חצה הרכב את המסלול הנגדי, הסתחרר, ונעצר לבסוף ליד סלע בכניסה לגן סאקר, כששני הגלגלים האחוריים שלו מרוקנים מאוויר. באחד הרגעים שאחרי הפגיעה בגדר, משקלו של המנוח - אשר ישב במושב האחורי ימני של הרכב וככל הנראה לא היה חגור - פתח את הדלת, והמנוח נפל מרכב.

50. אלפסי העיד, כפי שפורט לעיל, כי הצמיגים היו שחוקים וסדוקים, אך לא הם הגורם לתאונה. להערכתו, הקרעים נוצרו ככל הנראה מחבטה בגוף זר, כגון אבן או שול הדרך, והם שגרמו ליציאת האוויר מהאופן. מאחר שבצמיג השמאלי אחורי ישנו קרע, סביר להניח, בוודאות כמעט מוחלטת, שהגלגל הזה נפגע ראשון משול הדרך והוא זה שספג את האימפקט הגדול ביותר. מאחר שהרכב עלה על אי התנועה, גם הצמיג השני קיבל מכה. הוא בטוח שאם היה בודק את שני הגלגלים הקדמיים, היה מוצא גם עליהם חבטות שנגרמו מגופים זרים. לדבריו, הגלגל לא התפוצץ כתוצאה מכשל, אלא כתוצאה מאימפקט, וזאת על פי איפיון הקרע בצמיג - כאשר הפגיעה היא מהחוף פנימה, נוצר על הצמיג

קרקע שונה ממקרה בו הפגיעה היא מבפנים החוצה. רואים זאת גם על החישוק. במקרה זה, גם הצמיג וגם החישוק קיבלו אותה מכה ולכן יש על שניהם סימנים, אם כי סימנים שונים בשל ההבדל בין גומי למתכת.

51. גרסתו של הנאשם לתאונה התפתחה בכמה שלבים:

בחקירה הראשונה בה שיתף הנאשם פעולה, היא החקירה מיום 17.8.15 (ת/2), מסר הנאשם שהרכב פתאום הסתחרר, לא ברור לו למה, הסתובב כארבעה סיבובים ואז נעצר בסלע. לא יודע מה קרה לרכב ורוצה שיבדקו אותו, כי הוא לא עשה משהו קיצוני שיכול היה לגרום לסחרור הרכב, גם לא נסע במהירות מופרזת. הנאשם הוסיף שמהיום שקנה את הרכב, הוא שמע קצת רעש בברקסים, אבל לא לקח את הרכב לבדיקה כי הברקסים עבדו.

דברים דומים מסר הנאשם גם בחקירתו מיום 18.8.15 (ת/3). הסביר שהכביש היה ישר, ללא עקומות, ולכן לא ברור לו מה גרם לרכב להסתובב.

בתשובתו לאישום, אישר הנאשם שנהג במהירות מופרזת, אך הדגיש שלא נהג בפראות. כן אישר הנאשם שבכביש ישנה עקומה חדה, מעין בליטה לתוך הכביש, לאחריה הרכב הסתחרר. אז גם התייחס הנאשם לראשונה למנוח, ומסר שככל הנראה המנוח לא היה חגור. לא יודע להסביר כיצד נפתחה הדלת, ייתכן שהמנוח הוא שפתח אותה בעצמו. להבנתו, המנוח נפלט מהרכב עוד לפני עצירתו, כך שאין קשר סיבתי בין הנהיגה שלו, למות המנוח. ביחס לתקינות הרכב מסר ב"כ הנאשם: **"מאחר שלפי חומר החקירה עולה שברכב לא הייתה תקלה מכנית, לא יכולים לסתור את מה שכתוב כאן"** (עמ' 3).

בעדותו בבית המשפט חזר הנאשם על כך ששמע רעשים מהרכב אך לא בדק זאת. חושב שכשהם נכנסו לרכב בדרך הביתה, כולם היו חגורים. הוא לא יודע האם מי מהם פתח את החגורה במהלך הנסיעה. הוא נסע בכביש הישר ואז הגיע לפיתול, אותו ראה רק כשהגיע אליו. הייתה בכביש מדרכה או בניין, הוא לא יודע, **"כאילו, משהו שברחתי ממנו"** (עמ' 232). הוא ברח שמאלה ואז נכנס ימינה לפיתול ואז הכביש התיישר והוא ראה מולו את הרמזור. בשלב זה עוד שלט ברכב. אז - בנסיעה ישר לכיוון הרמזור, **"והאוטו פתאום חותך שמאלה"** (עמ' 233). הוא לא היטה את ההגה שמאלה אבל הרכב פתאום הסתובב, הוא לא יודע איך זה קרה. כשהרכב פנה שמאלה הוא הפיל את הגדר, עשה כארבעה סיבובים שלמים, המשיך קדימה לכיוון הצד השני של הכביש, ונעצר על סלע בגן סאקר. הוא לא נהג מהר והרגיש שהוא שולט ברכב.

בהמשך ניהול התיק, הגיש הנאשם את חוות דעתו של עמיאל. גרסתו של עמיאל, בקצרה, היא כי התאונה התרחשה בשל פיצוץ צמיג ברכב, שגרם לנאשם לאבד שליטה. הרכב פנה שמאלה, עלה על שטח הפרדה הבנוי, פגע בו באמצעות הפינה הקיצונית שמאלית שלו, והפיל את הגדר. בשלב זה לא היה מגע בין הדופן הימנית של הרכב לבין הגדר. בהמשך, הרכב חצה את המסלול הנגדי, וכשהגיע לאזור חניית הנכים, הוא הסתובב על צירו, ואז המנוח נפל לקרקע, ככל הנראה כתוצאה מכך שהמנוח עצמו פתח את הדלת. הרכב נעצר כשהתנגש, לכל אורכו בצד הימני, בסלע שבכניסה לגן סאקר.

בכל הנוגע לאובדן השליטה -

52. לאחר שמיעת עדויות הצדדים, בחינת התמונות הרבות שהוגשו וצפייה חוזרת בסרטונים, נחה דעתי כי יש להעדיף את חוות דעתו של יוסף.

53. ראשית, חוות דעתו של יוסף מתבססת על הממצאים בשטח, בניגוד לזו של עמיאל, אשר התבססה על "סימפטומים", כדבריו (עמ' 386).

חוות דעתו של יוסף, התבססה על בדיקת הצמיג ועל סימני הדחיפה שמצא בשטח, אותם מדד וצילם (עמ' 88).

עדותו של עמיאל, לעומת זאת, התבססה על צפייה בסרטונים ועל בדיקת הגלגלים. מצפייה בסרטונים, טוען עמיאל, ניתן לראות סטייה שמאלית של הרכב עוד בשלב שהרכב נסע בנתיב שלו, דבר שמעיד, לדעתו, על תחילת הקרע בצמיג (עמ' 427), וכן ניתן לראות את הרכב כשהוא מסתובב על צירו, דבר שלהערכתו יכול לקרות רק מצמיג שמתפוצץ (עמ' 386).

אין ספק כי צפייה בסרטונים חשובה ויכולה לשפוך אור על האירוע, אך בוודאי ישנה עדיפות לסימנים שנוצרו בשטח, ונמצאו בבדיקה שנערכה בסמוך מאוד לתאונה.

54. שנית, גרסתו של עמיאל לתאונה אינה מתיישבת עם הראיות ועם הממצאים בשטח:

עמיאל טען שכתוצאה מהפגיעה של הרכב בגדר שעל שטח ההפרדה הבנוי, הגדר התמוטטה במקום (עמ' 397). אולם, גרסה זו אינה מתיישבת עם התמונות שצולמו מיד לאחר האירוע (ת/29), בהן ניתן לראות באזור חניית הנכים חלקים לא מעטים של הגדר (תמונות 7-8). כאשר עומת עמיאל עם תמונות אלו, טען כי ייתכן שהזיז את חלקי הגדר ושמו אותם על המדרכה. אך גרסה זו אינה מתיישבת לא עם ההיגיון ולא עם עדותו של יוסף, לפיה צילם את התמונות מיד כשהגיע למקום האירוע (עמ' 44).

בהמשך התאונה, לגרסת עמיאל, הרכב חצה את המסלול הנגדי ונכנס לתוך גן סאקר, ואז בלם הנאשם בחוזקה, וכך עצר את הרכב. את הבלימה, לדברי עמיאל, ניתן לראות בסרטון (עמ' 358). ואולם, צפייה בסרטון לא מעלה מסקנה דומה, שכן לא רואים אורות בלם נדלקים בשעה שהנאשם נכנס לעקומה בכביש (וראו עדותו של יוסף, לפיה אורות הבלמים נבדקו ונמצאו תקינים, עמ' 50, 100). זאת בנוסף לכך שיוסף בחוות דעתו ציין שבשניות בהן הרכב הסתחרר, הנהג לא יכול לבלום בגלל הכוח הצנטריפוגלי הפועל עליו (עמ' 97, 100). כך, הסיבה לעצירת הרכב מתיישבת יותר עם גרסתו של אלפסי, לפיה הרכב נעצר לאחר שכל האוויר יצא מהגלגלים (עמ' 212).

סופה של התאונה, לדברי עמיאל, היה כאשר הרכב הגיע לסלעים שבכניסה לגן סאקר, פגע בסלע הקטן, ואז התחכך לכל אורכו של צדו הימני, בסלע הגדול, ונעצר כשהנאשם בלם. בשלב זה הדלת הימנית-אחורית כבר הייתה פתוחה, לאחר שהמנוח נפל דרכה החוצה (כפי שיפורט בהמשך), וכך ספגה הדלת את רוב הפגיעה מהסלע, ונגרמו לה נזקים גדולים כפי שניתן לראות בתמונות (עמ' 347). גם גרסה זו אינה מתיישבת עם הראיות: ראשית, עמיאל טען שאם הדלת הייתה נפגעת מהגדר, הרי שהייתה נדחפת פנימה ולא החוצה (עמ' 403), אך מהתמונות עולה שהדלת דווקא כן שקועה פנימה, וראה גם עדותו של יוסף בעמ' 56; שנית, עמיאל טען שכל הנזקים בדלת הם מהסלע, כפי שניתן לראות על גבי הסלע עצמו עליו יש סימנים אפורים (עמ' 347), משעומת עמיאל עם הטענה שצבע הרכב כחול ולא אפור, ענה כי פיגמנט הצבע של הסלע משנה את הצבע מכחול לאפור (עמ' 365), זאת כאשר ביקורו של עמיאל בזירת האירוע

היה מספר חודשים לאחר התאונה, ובהחלט ייתכן שבזמן זה נוצרו על הסלע כתמים חדשים שאינם נוגעים לתאונה; שלישית, עמיאל טען שאם הרכב היה נעצר בגלל שפגע בסלע, כריות האוויר צריכות היו להיפתח, מה שלא קרה, ודבר זה מוכיח את גרסתו (עמ' 360). אך מאחר שגרסתו של יוסף היא כי הרכב נעצר לאחר שכל האוויר יצא מהגלגלים, ולא בגלל שהתנגש בסלע (עמ' 103) - אין לטענה זו כל משמעות; ורביעית, לאחר שעמיאל טען כי הרכב התחכך לכל אורכו בסלע ונעצר לאחר מכן, הוא עומת עם התמונה שצולמה מיד לאחר התאונה, בה נראה הרכב כפי שנמצא, כשחזיתו הימנית צמודה לסלע (ת/46). בתגובה, טען עמיאל שלא ייתכן כי זהו המצב הסופי בו נמצא הרכב, ולכן לדעתו הרכב הוזז (עמ' 350). בהמשך ניסה עמיאל לתרץ, ומסר שייתכן שהנאשם הזיז את הרכב אחורה כדי שהנוסע שישב לידו יצליח לצאת מהרכב (עמ' 355). אך גם טענה זו אינה מתיישבת עם הראיות, שכן בסרטון נראה הרכב כשהוא נעצר ולא זז יותר. בנוסף, טענה זו אינה מתיישבת עם עדויות הנוסעים ברכב, הנאשם, אור ואורטל, שאף אחד מהם לא העיד כי הרכב הוזז לאחור אחרי התאונה, וגם אף אחד מעדי הראייה לא מסר דברים דומים.

בנוסף, גרסתו של עמיאל אינה עולה בקנה אחד עם גרסתם של הנאשם ושל הנוסעים האחרים ברכב:

הנאשם, כאמור, טען כי הוא 'ברח' ממשוה שראה בכביש, מדרכה או בניין (עמ' 232), אז נכנס לפיתול, שבהמשכו הרכב פתאום 'חתך' שמאלה (שם). דברים אלו מתיישבים עם העובדות בשטח, כאשר בכביש ישנה מובלעת של בית שנמצא מימין. גם אור העיד דברים דומים: **"ליד גן סאקר, אוראל נסע מהר, יש שם בכביש מדרכה שנשברת לתוך הכביש, וזה הפתיע את אוראל, הוא לא זכר שיש מדרכה. הוא היה ממש מהר, האוטו נשבר בפניה חדה..."** (ת/32). דברים אלה מתיישבים עם גרסת יוסף אודות אבדן שליטה של הנאשם ברכב.

בנוסף, הנאשם לא העיד כי בלם את הרכב אלא כי הרכב נעצר מהסלע: **"והאוטו נעצר על סלע בגן סאקר"** (עמ' 235), וכן: **"פתאום האוטו התחיל להסתובב כמה סיבובים ומאותו רגע שנתקעתי בקיר נכנסתי לטראומה"** (ת/2). וכך העיד גם אור: **"... הרכב הסתחרר, עשינו מספר סיבובים ופגענו בסלע גדול"** (ת/32). גם עד הראייה סימן טוב שלום העיד כי: **"...ואז הרכב המשיך... ונכנס למסלול של רכבי בטחון פגע בעמודים קטנים כאלה ונעצר בתוך סלע"** (ת/13). דברים דומים מסר גם עד הראייה סהר צאלח חפצדי (ת/14).

כמו כן, וכאמור, הנאשם לא העיד כי הזיז את הרכב לאחר התאונה, ומעדויות הנוסעים גם לא נראה כי הייתה סיבה לעשות כן, בוודאי לא כדי שאור יצא מהמושב שליד הנהג, ראה דברי אור: **"שהרכב נעצר אני מסתכל על אוראל והוא עלי, ואז ישר פתחתי את החגורה, יצאתי החוצה"** (ת/32). דברים דומים העידה גם אורטל (עמ' 25, 33), וכן סימן טוב שלום (ת/13), וסהר צאלח חפצדי (ת/14).

בנוגע ליציאת המנוח מהרכב -

55. גם בעניין זה אני מעדיפה את גרסתו של יוסף על פניו של עמיאל.

56. גרסתו של עמיאל היא כי המנוח נפלט מהרכב לאחר שפתח בעצמו את הדלת, ככל הנראה לאחר שניסה למלט את עצמו מהסכנה (עמ' 407).

טענה זו קשה לקבלה והיא איננה מתיישבת עם הנתונים בשטח.

התאונה, מהרגע בו עלה הרכב על שטח ההפרדה הבנוי ועד שנעצר בכניסה לגן סאקר, ארכה כ-8 שניות (עמ' 404). קשה להניח שבזמן כה מהיר, הצליח המנוח להבין את הסיטואציה, למצוא - תוך כדי שהרכב מסתחרר - את ידית הדלת, ולפתוח אותה. כל זאת כאשר יוסף מסר, כאמור, כי בשניות אלו פועל על הרכב הכוח הצנטריפוגלי (עמ' 97), וכי ניסיונו לימד אותו, שנוסע שמרגיש פחד בנסיעה, אוחז בידית שברום הדלת, ולא בידית הדלת אליה קשה יותר להגיע (עמ' 61). בנוסף, אורטל העידה שמיד לאחר שהרכב סטה היא הרגישה שהמנוח "עף עליה" (עמ' 25), וקשה עוד יותר להניח שבשניות בודדות אלו הצליח המנוח, לאחר שנפל על אורטל, להתיישר, להושיט את ידו אל ידית הדלת ולפתוח אותה.

סיבת יציאתו של המנוח מתוך הרכב מתיישבת יותר עם גרסתו של יוסף, לפיה הרכב פגע בגדר באמצעות חלקו הימני, כאשר מהצד השני לחץ משקל גופו של המנוח - אשר לא היה חגור - על הדלת, וכאשר הרכב ירד משטח ההפרדה הבנוי והלחץ של הגדר על הדלת השתחרר, התגבר מהצד השני לחץ גופו של המנוח, הדלת נפתחה, והמנוח נפל מהרכב (עמ' 67).

57. בהקשר זה יצוין, כי עמיאל התייחס לשאלת מיקומו של המנוח, וטען כי הצליח למצוא את המקום לפי כתמי דם שמצא בשטח (עמ' 374). אולם, מאחר שחלפו תשעה חודשים ממועד התאונה ועד היום בו ביקר עמיאל במקום - זמן רב, במהלכו יכלו לקרות אירועים ולהשתנות דברים רבים בשטח, ומאחר שעמיאל אף אישר כי לא בדק את הכתם במעבדה, כך שכלל לא ברור שאכן מדובר בכתם דם (עמ' 376) - לא ניתן להסתמך על כך.

סיכום חלק זה

58. לאור כל האמור לעיל, יש להעדיף את חוות דעתם של מומחי התביעה, על פני חוות דעתו של עמיאל.

59. לכך יש להוסיף כי גרסתו של עמיאל מתעלמת לחלוטין משתי עובדות אותן קבעתי לעיל: שכרותו של הנאשם, ומהירות נסיעתו. טענתו של עמיאל היא כי הצמיג ברכב התפוצץ, מה שהביא לאיבוד שליטה על הרכב, ולפיכך אין לשאר כל משמעות (עמ' 340).

אך דברים אלו אינם מקובלים עליי.

אלפסי, אשר בדק את הצמיגים, אישר כי הם היו בלויים וראויים לפסילה, וכי בהחלט ייתכן שהדבר יכול להיות קשור לתאונה (עמ' 168, 171). עם זאת, אלפסי הדגיש כי לא כל כשל בצמיג, יביא בהכרח לתאונת דרכים. פיצוץ של צמיג ברכב עלול בהחלט להביא לאובדן שליטה על הרכב, אך לא בהכרח יביא לסטייה של הרכב, כאשר חלק גדול מזה תלוי בנהג (עמ' 187-188).

דהיינו: גם אילו נתקבלה גרסתו של עמיאל לאובדן השליטה על הרכב, ואילו נקבע כי פיצוץ הגלגל השמאלי-אחורי הוא שהתחיל את התאונה, עדיין לא בהכרח הייתה התאונה ממשכיכה כפי שהמשיכה, ובוודאי שלא בהכרח היו תוצאות התאונה כה קשות, אילו הצליח הנאשם להשתלט על הרכב. אולם על פי הראיות, שכרותו של הנאשם והמהירות הגבוהה בה נסע, מנעו ממנו להבין את המצב אליו נקלע, והקשו עליו להשתלט על הרכב ולעצור אותו.

לא מן הנמנע שאילו היה הנאשם פיכח, ואילו מהירות נסיעתו הייתה נמוכה יותר, הייתה התאונה נמנעת, אף אם מה

שהחל אותה הוא פיצוץ בצמיג.

ואולם, כאמור, גירסתו של עמיאל לגבי הגורם לתאונה איננה מקובלת עלי, ואני מעדיפה את קביעותיהם של המומחים שמטעם המאשימה, לפיה הצמיג נקרע כתוצאה מהתאונה, ולא להיפך.

60. בהקשר זה יצוין, כי טענתו של עמיאל, לפיה העובדה שהנאשם הצליח להגיע מהעיר עד לזירת התאונה מבלי שסטה בדרך, מעידה על כך ששכרותו של הנאשם לא פגמה בנסיעתו (עמ' 338), אינה מקובלת כלל וכלל. מעדויות החברים שנסעו עם הנאשם, עולה כי הנאשם "נוהג בצורה מפחידה, נסע מהר מאוד ולא הצליח להשתלט על הרכב". העובדה שלא קרתה תאונה קודם לכן, איננה ראייה למצבו של הנאשם.

61. בנוסף, עמיאל יצא כנגד שיטת הבדיקה של יוסף, וטען שלניסויים שהתבצעו אין כל ערך, מאחר שהגלגלים האחוריים הוחלפו ומאחר שיוסף העיד שלא בדק את כל מנגנוני הרכב כגון: ציריה, מתלים וכד', וייתכן שחלקם היו פגומים.

גם טענה זו אינה מקובלת עליי.

ראשית, מאחר שהגלגלים האחוריים של הרכב נקרעו, בוודאי שהיה צורך להחליפם כדי לבצע ניסוי. יוסף העיד שהגלגלים הוחלפו בגלגלים דומים, ככל הניתן, למקור (עמ' 85), וניתן להניח כי כך נעשה.

שנית, לאחר שהניסוי בוצע בהצלחה, לא ברורה טענתו של עמיאל בנוגע למנגנונים הלקויים. הרי אם הרכב נסע כראוי במהלך הניסוי, חזקה שכל המנגנונים שלו פעלו כנדרש, ומכך קל וחומר שבמהלך התאונה הם פעלו כנדרש.

סיכום

62. לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת את גרסתו של יוסף לתאונה, וקובעת כי התאונה החלה כאשר המנוח איבד שליטה על הרכב, סטה שמאלה, עלה על שטח ההפרדה הבנוי, מה שגרם לקרע בצמיגים, שבר את הגדר שעל שטח ההפרדה, חצה את המסלול הנגדי, הסתחרר ונעצר בסמוך לסלע שבכניסה לגן סאקר. בשלב כלשהו, לאחר שהרכב ירד משטח ההפרדה, המנוח נפל מרכב לאחר שדלת הרכב נפתחה, ככל הנראה ממשקל גופו של המנוח עליה, ונפל על המדרכה.

הקשר הסיבתי

63. טענת ב"כ הנאשם היא, שבמהלך האירוע היו שני גורמים זרים מתערבים, אשר ניתקו את הקשר הסיבתי בין נהיגת הנאשם למות המנוח: האחד הוא פיצוץ הצמיג השמאלי-אחורי, והשני הוא פתיחת הדלת על ידי המנוח.

לאחר שדחיתי שתי טענות עובדתיות אלו, יש לדחות גם את הטענה אודות ניתוק הקשר הסיבתי.

אציין כי גם אילו נתקבלה חוות דעתו של עמיאל, לפיה המנוח הצליח לפתוח את הדלת תוך כדי התאונה, בניסיון להימלט מהרכב ולהציל עצמו, וכתוצאה מכך נפלט מהרכב, הרי פתיחת הדלת היא תוצאה ישירה של אופן נהיגתו של הנאשם ושל התאונה שנגרמה בשל כך, ולפיכך, האחריות למותו של המנוח חלה בכל מקרה על הנאשם.

וככל שהמנוח לא חגר חגורת בטיחות, ובשל כך עף מהרכב במהלך התאונה - אין הדבר מנתק את הקשר הסיבתי בין התאונה למוות, ובהתאם לסעיף 309 לחוק העונשין, הנאשם אחראי גם אם הצטרף מחדל מצידו של המנוח.

64. משכך, ולאור המפורט לעיל, יש לקבוע כי ישנו קשר סיבתי בין נהיגתו של הנאשם, נהיגה במהירות מופרזת ובשכרות, לבין התאונה ומותו של המנוח.

האירועים לאחר התאונה

65. על שאירע בשטח שניות לאחר התאונה, ניתן ללמוד מעדויות הנוסעים ועדי ראיה:

(א) אור - העיד כי מיד לאחר התאונה הנאשם: **"הגיע אלי ואמר לי 'אתה אל תדבר, אל תדבר אתה'"** (ת/32). הנאשם לא איים עליו, אך הוא הבין שהנאשם לא רוצה שיספר מי נהג ברכב.

(ב) סימן טוב שלום - כאשר הגיע לזירת התאונה ראה בחור שצעק שם של מישהו וביקש שיצילו אותו, וטען כל הזמן שהנהג ברח (ת/13).

(ג) אילן יוסף - כשהגיע למקום האירוע הנאשם ישב בניידת וצעק. פנה אליו וניסה לתקשר איתו אך לא הצליח. הנאשם רק חזר על כך שהוא הגיע למקום במונית, ולא שיתף פעולה (עמ' 44).

(ד) רפ"ק כהן - פגש בנאשם בבית החולים, כשהוא ללא חולצה, צועק ובוכה. שאל את הנאשם מה הקשר שלו לאירוע, והנאשם ענה: **"שהוא רק עבר במקום בדרך המקרה וראה את התאונה במהלך הנסיעה במונית ולכן הוא עצר בזירה"** (עמ' 114).

66. הנאשם, כבר בחקירה הראשונה בה שיתף פעולה, לא הכחיש שאמר שלא הוא זה שנהג ברכב, ואף הסביר כי עשה זאת שכן: 'לא היה מפקס' (ת/2).

בחקירתו הבאה (ת/3) הסביר שאמר את הדברים 'מלחץ'.

בתשובתו לאישום חזר הנאשם על הדברים ואמר שהיה לחוץ ובטראומה.

בבית המשפט הרחיב הנאשם את הדברים, והסביר שהרבה אנשים התקהלו במקום והוא פחד מה יעשו לו אם ישמעו

שהוא הנהג, לכן תגובתו הראשונית הייתה להכחיש. אולם, המשיך הנאשם, וטען כי לשוטר שעמד בצד והביא לו מים, אמר מיד שהוא הנהג (עמ' 268).

67. ביחס לדברים שאמר לאור, הנאשם הכחיש אותם במשטרה (ת/2) ובתחילת עדותו בבית המשפט, שם גם הסביר שאור הוא דווקא זה שבא אליו ואמר לו לברוח, והוא אמר לאור ש'זה לא בא בחשבון' (עמ' 236).

אך עם התקדמות החקירה שינה הנאשם את גרסתו, ואישר שאמר לאור לא לדבר. אז הסביר הנאשם שהדברים נאמרו לאחר שאור אמר לו לברוח, וכשענה לאור לא לדבר, כוונתו הייתה לומר לו שלא ידבר על כך יותר, כי: 'אני לא בורח לשום מקום' (עמ' 266).

68. אין ספק כי הנאשם נחרד כאשר ראה את חברו הטוב שוכב על הקרקע במצב קשה, וכאשר הבין כי ייתכן שהוא גרם לכך במעשיו (ראה עדותה של אורטל לפיה הנאשם: **"תפס את הראש והתחיל להגיד מה עשיתי מה עשיתי"** - עמ' 40), ועובדה שנזקפת לזכותו של הנאשם הינה שניסה להנשים את המנוח, עמד לידו וצעק לעזרה, וניסה לעזור לחובשים ככל יכולתו. כל זאת כאשר אור ואורטל, מנגד, מיהרו לעזוב את זירת האירוע, ורק לאחר שכנוע של קרובי משפחה ניגשו לתחנת המשטרה למסור עדות. ועם כל זאת, אין ספק כי מעשיו של הנאשם מיד לאחר האירוע - הן בדברים שאמר לעדי הראייה והן בדברים שאמר לאור - פוגמים באמינותו ומטילים צל כבד על גרסתו.

3. עבירת ההריגה

69. סעיף 298 לחוק העונשין, המיוחס לנאשם, קובע כי:

"הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יואשם בהריגה, ודינו...".

היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירה זו הוא 'מחשבה פלילית', המוגדרת בסעיף 20 כר:

"(א) מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולעניין התוצאות גם אחת מאלה:

(1) כוונה - במטרה לגרום לאותן תוצאות;

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען".

בעניין המודעות, נקבע כי אין הכרח שהעושה יהיה מודע לדרך המדויקת של השתלשלות האירועים אשר הביאו בסופם

למותו של אדם, אלא די בסיכון שבנסיבות המקרה (ראה למשל: ע"פ 3158/00 מגידוש נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 93).

כן נפסק כי אחת הדרכים המקובלות להוכחות יסוד נפשי, היא הסתמכות על חזקות שהן למעשה ראיות נסיבתיות. וראה האמור בת"פ (מרכז) 10773-07-09 מדינת ישראל נ' אופיר גיען [פורסם בנבו] לעניין זה:

"מן הפסיקה ניתן ללמוד על שתי סוגי חזקות עובדתיות:

א. חזקת המודעות הכללית, לפיה אדם מודע בדרך כלל למשמעות התנהגותו, לרבות אפשרות התוצאות הטבעיות העלולות לצמוח ממנה. "כאשר אדם עושה מעשה העלול באופן אובייקטיבי לגרום למות קורבנו תוך שהוא מודע לכל היסודות המהווים את הרכיב העובדתי של העבירה - רשאים אנו להניח, בהיעדר ראיה לסתור, כי היה מודע גם לתוצאות הקטלניות"...

ב. חזקה עובדתית, הנוגעת לסוגיה של גרימת מוות מתוך פיזיות בכלל, ובמקרים של נהיגה רשלנית בפרט. לפי חזקה זו, יש קשר בין עוצמת או מידת הרשלנות שבהתנהגות הנאשם לבין יסוד הפיזיות הנדרש. ובתאונות דרכים קטלניות: אם מוכח כי התאונה נגרמה כתוצאה מרשלנות גבוהה, היינו סטייה גסה מרמת ההתנהגות הסבירה, יכולה לקום חזקה, שלפיה התקיים היסוד הנפשי הנדרש, ובדרך כלל בתאונות - מודעות לאפשרות הגרימה של התוצאה הקטלנית מתוך "קלות דעת"...

ניתן להוכיח את המודעות לסכנה גם שלא באמצעות חזקות. כך, כאשר מקבל העושה אזהרה על הסכנה שבהתנהגותו. כלומר כאשר נהג יוזרר כי נהיגתו מסוכנת, עשוי הדבר להוכיח כי היה מודע לאפשרות התרחשותה של תוצאה קטלנית מחמת נהיגתו..."

70. ומן הכלל אל הפרט -

בנוגע ליסוד העובדתי: יסוד זה הוכח לאחר שנקבע, כי הנאשם נהג ברכב כשבגופו אחוזי אלכוהול גבוהים מהמותר, ובמהירות מופרזת. כתוצאה מכך איבד הנאשם שליטה על הרכב, וכתוצאה מכך קיפח הנאשם את חייו של חברו.

ובאשר ליסוד הנפשי: הנאשם אישר כי שמע את אור אומר למנוח שלא לתת לו לנהוג מאחר שהוא שיכור, ואף במהלך הנסיעה התבקש על ידי אורטל להאט את מהירות נסיעתו - אך לא שעה לדברים. על הנאשם היה לדעת כי נהיגה בשכרות ובמהירות גבוהה, כאשר ברכב מתנגנת מוזיקה בעוצמה גבוהה וכאשר לא ברור לו האם כל נוסעי הרכב חגורים - עלולה להביא לתאונה בה יפגע אדם, ואף עלולה להביא לתוצאה קטלנית.

"ולטעמי, על כל מי שנוהג בשכרות, לדעת שיכולתו לשלוט ברכב ובנהיגה זהירה, מתרופפת היא, בלשון המעטה, עקב שתיית אלכוהול והאפשרות להתרחשות תאונה קטלנית, היא ממשית" (ת"פ 39643-07-11 דלעיל).

(ראה גם: ת"פ 7063/08 מדינת ישראל נ' אלמוג בוחבוט (29.12.2009)).

71. על כן יש להרשיעה את הנאשם בעבירת הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין.

4. שאלת ביטוח הרכב

72. לפני סיום, יש להתייחס לשאלה האם במועד התאונה היה הרכב מבוטח בביטוח חובה.

73. לדברי המאשימה, ביום 20.4.15 רכש יעקב כץ, הבעלים הקודם של הרכב, תעודת ביטוח חובה לרכב, מ-"שומרה - חברה לביטוח בע"מ" (להלן: "שומרה"), שתוקפה עד ליום 30.4.16 (ת/43) (להלן: "הביטוח").

במהלך חודש יולי 2015, מכר יעקב כץ את הרכב, ולכן פנה ביום 12.7.15, באמצעות סוכן הביטוח שלו חנוך כץ, במכתב לשומרה, בו ביקש לבטל את הביטוח (ת/44). ואכן, למחרת, ביום 13.7.15, הודיעה שומרה כי החל מתאריך זה, הפוליסה בטלה ומבוטלת (ת/45).

ביום 3.8.15 הועברה הבעלות ברכב מיעקב כץ לאורן אבנר, סוחר רכב שהוא חבר של אביו של הנאשם, ובהמשך נמכר הרכב לנאשם.

ביום 11.8.15 נערך זיכרון דברים בין אורן אבנר לבין הנאשם, לפיו הנאשם רכש את הרכב 'על תנאי' ובהמשך ייבחן האם הוא מתאים לצרכיו. בזיכרון הדברים לא הוזכר נושא הביטוח.

לפיכך, לגרסת המאשימה, ומאחר שחברת הביטוח ביטלה את הפוליסה כבר ביום 13.7.15, הרי שבמועד התאונה לא היה הרכב מבוטח.

לאור זאת, ייחסה המאשימה לנאשם עבירה של נהיגה ללא פוליסת ביטוח.

74. בתשובתו לאישום הודה הנאשם כי לא ביטח את הרכב לאחר שנרכש.

ואולם, לקראת סיום פרשת ההגנה, פנה ב"כ הנאשם לבית המשפט וביקש לחזור בו מהודיית מרשו בנוגע לעבירה זו.

לדבריו, מפנייה שביצע הנאשם לקרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונת דרכים, עולה כי במועד התאונה היה הרכב מבוטח בביטוח חובה אצל "שומרה" (המכתב צורף כנספח א' לבקשת הנאשם להזמנת עד, מיום 18.8.16).

75. בהמשך לכך, העיד בבית המשפט עו"ד זיו מנדלוביץ', היועץ המשפטי של "שומרה". עו"ד מנדלוביץ' העיד כי ביום 20.4.15 הונפקה לרכב תעודת ביטוח חובה, שתוקפה עד ליום 30.4.16, אך לאחר שהמבוטח, יעקב כץ, מכר את הרכב, הגושה ל"שומרה" ביום 12.7.15 בקשה לביטול הפוליסה.

לדברי עו"ד מנדלוביץ', מיד לאחר קבלת מסמך הביטול כאמור, מתבטלת הפוליסה. ולפיכך, החל מיום 13.7.15 בוטלה פוליסת ביטוח החובה של הרכב.

עו"ד מנדלוביץ' אישר שעל המסמך מסוכן הביטוח אין חותמת 'נתקבל'.

עוד הסביר עו"ד מנדלוביץ', כי לא יכול להיות מצב בו מבוטח מבקש לבטל את הפוליסה, ובקשתו לא נענית. עם זאת, ייתכן מצב בו הפרמיה לא מוחזרת למבוטח, וזאת כאשר המבוטח לא החזיר לחברת הביטוח את תעודת הביטוח שבידיו. כלומר - בד בבד עם ביטול הפוליסה, על המבוטח להשיב לחברת הביטוח את תעודת הביטוח המקורית. רק עם החזרת התעודה, הוא יקבל לידיו חזרה את דמי הפרמיה ששילם עד תום תקופת הביטוח. העד הסביר כי חברות הביטוח נוהגות כך, כדי למנוע מצב בו נמצאות בשוק מספר תעודות ביטוח השייכות לאותו רכב. עניין זה מוסדר גם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), תש"ע - 2010 (להלן: "**תקנות הפיקוח**").

במקרה זה, יעקב כץ לא השיב ל"שומרה" את תעודת הביטוח במועד בו הגיש בקשה לבטל את הפוליסה.

עו"ד מנדלוביץ' שב והדגיש, כי מבחינת חברת הביטוח, התאריך הקובע לעניין תקפות הביטוח, הוא המועד בו בוטלה הפוליסה, ללא קשר לאיזון הכספי של חברת הביטוח עם המבוטח. ובמקרה זה, מאחר שביום 12.7.15 ביקש סוכן הביטוח לבטל את הפוליסה, הרי שמיום המחרת לא התקיימה עוד פוליסת ביטוח לרכב. עו"ד מנדלוביץ' הוסיף שבמקרה זה, גם אצל הנהג לא יכולה להישמע טענת הסתמכות, שכן הוא לא החזיק בידיו כל תעודה.

בהמשך לסדר הזמנים, רק ביום 19.10.15 חתם יעקב כץ על טופס שכותרתו "הצהרה על אובדן תעודת ביטוח", וזאת כתנאי להחזר יתרת הפרמיה. ואכן, ביום זה נפקה לו פוליסת הביטוח והוחזרה לו יתרת הכסף. בתאריך זה גם מוזן במחשבי "שומרה" כי הפוליסה בוטלה ביום 12.7.15. עו"ד מנדלוביץ' אישר כי לא ידוע לו האם הזנת פרטי ביטול הפוליסה בוצעה רטרואקטיבית, או שכבר ביום 12.7.15 הוזן הביטול.

עוד הסביר עו"ד מנדלוביץ', שבידי "שומרה" נמצא מסמך המעיד על ביטול פוליסת ביטוח הרכוש החל מיום 13.7.15 (ת/45), אך לעניין ביטוח החובה, כאמור, הדברים אינם ברורים.

לדבריו, אכן קיימת מחלוקת משפטית בשאלה מהו המועד הקובע לעניין תקפות הביטוח - המועד בו הגיעה בקשת הביטול, או המועד בו הוחזרה למבוטח תעודת הביטוח - עניין שעתידי להתברר בבית המשפט העליון ביום מן הימים. מבחינת "שומרה", המועד הקובע הוא מועד בקשת הביטול, כאשר קבלת התעודה ליד, רלוונטית אך ורק לצורך השבת הכספים ששולמו ביתר.

76. בהמשך לכך, הפנה ב"כ הנאשם לסעיף 15 בתוספת הראשונה של תקנות הפיקוח דלעיל, לפיו ביטול פוליסה יכול להיעשות באחת מאלה: השבת תעודת הביטוח המקורית, או מסירת הצהרה למבטח כי התעודה נגנבה, אבדה או הושחתה. ומאחר שבמקרה זה לא הוחזרה התעודה המקורית, והצהרה ל"שומרה" בדבר אובדן נמסרה רק בחודש אוקטובר 2015 - הרי שבמועד התאונה הייתה הפוליסה בתוקף.

77. ב"כ המאשימה התבקשה להגיב לדברים, אך הודיעה כי אין בכוונתה להשלים טיעוניה בעניין.

78. על פניו, די בכך שהנאשם לא הציג תעודת ביטוח בת תוקף כדי להסיק כי הוכחה העבירה כנדרש.

עם זאת, סעיף 15(ב) לתוספת הראשונה של תקנות הפיקוח - המהווה למעשה את הנוסח המתחייב של פוליסת ביטוח

חובה, כעולה מהוראות סעיף 2 לתקנות הפיקוח - קובע מפורשות כי: "**ב) בוטלה הפוליסה לבקשת בעל הפוליסה, יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח כתנאי מוקדם לכניסת הביטול לתוקף...**" (ההדגשה שלי - ר.פ.פ.).

במקרה זה, מוסכם כי רק בחודש אוקטובר 2015 חתם המבוטח על הודעה על אובדן תעודת הביטוח, כך שרק במועד זה פוליסת הביטוח יכולה הייתה, למעשה, להיכנס לתוקף.

לפיכך, ועל אף ששומרה אישרה את ביטול הפוליסה כבר ביום 13.7.15, ספק אם יש לביטול זה תוקף עד להשבת תעודת הביטוח, דהיינו: עד ליום 19.10.15.

מאחר שמדובר בהליך פלילי - הנאשם רשאי ליהנות מהספק.

79. אשר על כן יש לזכות את הנאשם מעבירה של נהיגה בלא פוליסת ביטוח.

ו. סיכום

80. סוף דבר, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות הבאות:

נהיגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977;

נהיגה במהירות מופרזת, לפי סעיף 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961;

נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) בצירוף סעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961.

אני מזכה את הנאשם מעבירה של נהיגה בלא פוליסת ביטוח.

ניתנה היום, כ' שבט תשע"ז, 16 פברואר 2017, במעמד הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**